

NEMSKA AGITACIJA V BUJNEM CVETJU

Nemci pravijo, da so bili že leta 1913 izdelani načrti za uničenje Nemčije ter razkosanja njenega ozemlja. — Francoski ministrski predsednik zatrjuje, da je vse to smešno obrekovanje. — Objava Izvolskijeve korespondence.

Berlin, Nemčija, 29. decembra. — Francija, Anglija in Rusija so baje že v pričetku leta 1913 sklenile popoln dogovor glede razdelitve nemškega ozemlja ter gospodarstva uničenja dežele in sicer tekom zgodovinskega obiska predsednika Poincaréja v Petrogradu.

To dejstvo je razvidno iz dosedaj še nepriobčene diplomatske korespondence Izvolskija, ruskega poslanika v Franciji pred vojno in tekom vojne. Tozadevno korespondenco bo objavil sedaj Theodor Wolff, glavni urednik "Berliner Tageblatta".

Ta korespondenca potrjuje ugotovilo, katero je priobčil pred kratkim v ameriških listih prejšnji angleški ministrski predsednik Lloyd George, da je nameravala Francija popolnoma uničiti Nemčijo, politično in gospodarski. To obtožbo pa je zavrnil sedanji francoski ministrski predsednik Poincaré v družbi svojega časopisja kot "smešno obrekovanje".

V nekem sporočilu Izvolskija, ki je označeno kot "strogo zaupno in tajno" in ki je bilo naslovljeno leta 1914 iz Bordeauxa na ruskega ministra za zunanje zadeve ob času, ko so nemške čete korakale proti Parizu, se glasi:

"Delcasse želi, da vas nujno opozorim na dejstvo, da bodo ostale zahteve in želje Francije iste kot so bile proglašene tekom pogajanj v Petrogradu leta 1913, a razventega stavlja Francija dodatno zahtevo, da se uniči ekonomsko silo Nemčije."

V nadaljnji brzjavki, ki je bila odposlana par dni poprej, se je glasil:

"Glavni cilj Francije v vojni je popolno uničenje nemške države ter tudi oslabiljenje vojaške in gospodarske sile Prusije kot najboljšega sredstva za zopetno uveljavljanje posameznih nemških držav. Seveda je še prezgodaj razpravljati glede bodoče razdelitve nemškega ozemlja."

POSPEŠENJE POROKE JAPONSKEGA REGENTA

Vsled zadnje bolezni japonskega regenta hočejo pospešiti njegovo poroko. — Izdelovanje pohištva in drugih potrebščin je bilo pospešeno.

Tokio, Japonska, 29. decembra. — Nadalnje priprave so bile v pričetku priprave za poroko regenta s princesinjo Nagako, čeprav se je iz prve glasilo, da se bo vršila poroka v jeseni leta 1923. Razven materijala za obleke, ki so potrebne za tako cerimonijo in pohištva, je naročil dvor še številne druge stvari, katerih bi drugače ne naročil pred spomladjo. Vsa znamenja kažejo, da bo pri prostost glavno geslo vseh cerimonij in da bo nosil vsak predmet okrasek, obstoječ iz zlate krikanteme.

Pri prvi cerimoniji, ko bodo poslali sporočilo princesinji, na dan pred poroko, bodo rabili črno lakirano skatlo, povezano s trakovi iz rdečih svil. Sporočilo samo bo napisano na pergament. Druga cerimonija bo obstajala v tem, da bodo izpili vsi navzoči po tri čaše japonske narodne pijače, ki se imenuje "sakke". Ta priprosta cerimonija je v zvezi z vsemi porokami na Japonskem, katere se izvrši na redni način.

Tretja cerimonija se bo vršila v svetilišču, kjer bodo ponudili bogovom riž, v obliki pogače.

Nevesta bo prinesla v svojo novo palačo hišne potrebščine izključno japonskega izdelka ter tudi šivalne potrebščine.

Za praktično gospodinjstvo pa je bilo naročeno moderno blago, japonskega in inozemskega izdelka.

BOJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ VEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

UMOR 10-LETNE DEKLICE ŠE NI POJASNJEN

Gostača pri materi umorjene Terezije McCarthy so prijeli, ker je priznal, da je revolver, iz katerega je bil oddan usodopolni strel, njegova last.

New York, 29. decembra. — Benjamin Prenderville, poštni uslužbenec, ki je bil na stanovanju pri materi male Terezije McCarthy, koje truplo so našli v torek, je bil aretiran v zvezi z njeno smrtjo, a policija je kljub temu izjavila, da skrivnost še dolgo ni rešena. Policija je uvedla novo vrsto preiskave ter hoče dognati kako dolgo je bilo dete mrtvo ko so truplo našli zgodaj zvečer in če je mogoče še vedno ostalo nekaj časa pri življenju po tem, ko je prodrla majhna kroglica njene prsi, vsaj toliko časa, da se je mogla priplaziti iz spalnice v obednico.

Prenderville je bil aretiran pod obtožbo uboja ter kršenja Sullivanove postave, ker se je razkrijalo, da ima za seboj policijski rekord, in ker je priznal, da je bil revolver, ki je napravil končnej življenju deklice, njegova last. Preiskovalcem pa še vedno manjka motiva, ker domnevajo, da je bila deklica namenoma ustreljena. Deklici ni bila storjena nobena sila ter je tudi znano, da jo je imel Prenderville zelo rad.

Problem, s katerim se morajo pečati sedaj raziskovalci, se glasi, na kak način je bil oddan usodopolni strel, in kdo ga je oddal. Nekateri detektivi se nagibajo k umenju, da se je deklica sama po nesreči ustrelila, potem ko je našla revolver pod blazino Prenderville. Drugi pa domnevajo, da je spustila v stanovanje kakega svojega prijatelja, kateremu je pokazala revolver, nakar je oni prijatelj nameril nanjo revolver v šali, nevede, da je nabit. Končno pa domnevajo nadaljnj, da je bila deklica obdeljena že zjutraj, malo potem, ko je njena mati zapustila dom, in da je ležala v nezavesti par ur potem, ko je bila obdeljena.

Prenderville je šel na delo v brooklynski poštni urad ob devetih zjutraj ter preživel celi dan tam. Povest, katero pripoveduje je naslednja: — Na božični večer se je vršila majhna zabava v stanovanju Mrs. Pavline McCarthy, kjer imamo sobo. Med navzočimi so bili Mrs. McCarthy, Mrs. Ema Nell, njena sestra, Mrs. Margaret Schaefer ter Terezija. Tekom večera sem vzel tri revolverje ter jih pokazal zbranim. Eden teh revolverjev je bil 22. kalibra ter je imel srebrni ročaj. Ostala dva pa sta bila 32. kalibra.

Terezija je videla blesteči se revolver ter me prosila, naj ga ji dam. Rekel sem ji, naj miruje, je ter priznavam, da sem ji zapret, da je bom malo udaril po licu, če me ne bo ubogala. Pozneje sem položil mali revolver pod svojo blazino, ko sem šel spat. Zdelo se mi je, da čujem neki sumljiv ropot. Vstal sem, nabašal revolver ter prišel iskati vlomilce, a sem se prepiral, da sem čul le ropotanje nekega voza, ki je prevažal mleko.

Položil sem revolver zopet pod blazino, in ko sem zjutraj vstal, da grem na delo, sem ga pozabil zakleniti v predal pisalne mize. Ko sem se vrnil zvečer, sem našel Mrs. McCarthy ter Charlie Nell pred vratmi in povedala sta mi, da ne moreta vstopiti. Odpri sem vrata stanovanja s svojim ključem ter zadel v temi na truplo male Terezije.

Pohitel sem v svojo spalnico ter videl, da je ležal revolver na tleh. — Miss Wenk, ki je stara pet in trideset let, je v rokah zdravnikov. Glasi se, da je njeno stanje resno. Tekom boja s črnem ji je bajle slednji zlomil roki ter jo tolkel po glavi in ostalem telesu. dokler se ji ni končno posredilo od poditi ga. Pozneje je padla v nezavest, v kateri je ležala več ur, nakar je odšla alarna.

Beana, ki je star tri in dvajset let, so dolgo časa lovili in tekom lova ga je ustrelil šerif Simas v nogo.

Ljudje v tukajšnji okolici so strašno razburjeni, in od vseh strani prihajajo farmerji v mesto ter zahtevajo, naj se napadalec takoj kaznuje. Če se ne bo ta ljudska množica takoj razpršila, bo skušal šerif jutri odvesti Beana v mestno ječo v Baltimorju.

"VISOČANSTVO" V AMERIŠKI DEMOKRACIJI.

Ker so tla na Grškem jako vroča, posebno za nemške prince, je pobral princ Kristofer še prišel v Ameriko. Slaša mu ne milijonaka, vdova po znanem kapitalistu Leedsu.

JUDJE SO HOTELI ZAMORCA LINČATI

Ljudska množica je skušala linčati črnca, ki je priznal da je napadel neko žensko. — Pomožni šerifi stražijo ječo.

La Plada, Md., 29. decembra. — Kordon pomožnih šerifov je obdal tukajšnji okrajno jetnišnico večer zvečer, ker se je domnevalo, da bo skušala razjarjena ljudska množica linčati črnca James Beana, ki je baje priznal, da je skušal napasti Miss Wenk v njeni samotni farmi hiši v Brentlandu.

Miss Wenk, ki je stara pet in trideset let, je v rokah zdravnikov. Glasi se, da je njeno stanje resno. Tekom boja s črnem ji je bajle slednji zlomil roki ter jo tolkel po glavi in ostalem telesu. dokler se ji ni končno posredilo od poditi ga. Pozneje je padla v nezavest, v kateri je ležala več ur, nakar je odšla alarna.

Beana, ki je star tri in dvajset let, so dolgo časa lovili in tekom lova ga je ustrelil šerif Simas v nogo.

Ljudje v tukajšnji okolici so strašno razburjeni, in od vseh strani prihajajo farmerji v mesto ter zahtevajo, naj se napadalec takoj kaznuje. Če se ne bo ta ljudska množica takoj razpršila, bo skušal šerif jutri odvesti Beana v mestno ječo v Baltimorju.

Miss Wenk je bila sama v hiši, zaposlena z gospodinjskim delom ter ni zapazila Beana, ko je prišel v hišo ter jo zgrabil. Obupno se je borila več minut in tekom tega časa jo je on zavlekel v spalnico, kjer jo je vrgel ob tla ter suval. Končno se ji je posrečilo dobiti v roke neko težko stvar, s katero ga je pričela nabijati tako, da je končno pobegnil.

sredi postelje in da je nekdo odstranil blazino. Ker sem bil v strahu, da bodo skušali naprti krivdo radi umora meni, sem vzel vse tri revolverje ter jih odnesel na neki prazni lot v bližini, kjer sem jih vrgel na kup smeti.

Mrs. McCarthy je potrdila oni del izjave Prenderville, v katerem se glasi, da je prosila Terezija njenega gosta za revolver, da ji ga pa ni hotel dati.

ANGLEŽI ZAHTEVAJO SKRČENJE REPARACIJ

Od Nemčije so pripravljene zahtevati 20 tisoč milijonov dolarjev manj kot prvotno določeno. — Poincaré ustraja pri svoji zahtevi, da se polasti Francija nem. državnih gozdov.

London, Anglija, 29. dec. — Ministrski predsednik Bonar Law je sklical za danes sestanek kabineta, na katerem hoče razpravljati o podrobnostih števila vprašanj, tikajočih se zaveznikov, posebno pa o nemški reparaciji, medzavezniških dolgovih ter načrtu za končno uravnavo vseh teh vprašanj. Tozadevne predloge so sestavili angleški izvedenci.

Izvedelo se je tudi, da bo predlagal načrt, ki bo predložen kabinetu, skrčenje nemške reparacije do skoro štiriinšestdeset milijonov dolarjev na nekoliko več kot na dvanajstdeset milijonov dolarjev. Nadaljnji predlog se tiče canceliranja nemških dolgov v Angliji za več kot šestdeset odstotkov.

Ministrski predsednik bo v ponedeljek odpotoval v Pariz. V svojem ugotovilo na poslansko zbornico po zadnji ponesrečeni londonski konferenci, je izjavil, da je treba revidirati celo vprašanje nemške vojne odškodnine. Angleški izvedenci so sedaj izdelali načrt, soglasno s katerim naj bi se sklenilo skupno svoto, katere je določila reparacijska komisija na 132 tisoč milijonov zlatih mark, na petdeset tisoč milijonov. To drastično skrčenje pa bo dovoljeno le za slučaj, da se izpolni gotove, povsem določne pogoje. Sklep naj oprostí Nemčijo plačevanja obresti za štiri leta, vendar pa se mora Nemčija v tem slučaju strogo držati terminov, v katerih mora izvršiti plačevanje obrovkov.

Pariz, Francija, 29. decembra. — Francoska vlada je skoro zaključila svoje načrte za zaplenjenje govorih nemških državnih gozdov vsled formalne akcije reparacijske komisije tekom preteklega torka. Reparacijska komisija je izjavila, da se zaostala Nemčija v tekočem letu z dobavljenjem stavbinskega lesa ter s tem kršila določbe mirovne pogodbe.

Nekateri teh vladnih gozdov se nahajajo v zasedenem ozemlju

GRKI SO VPOKLICALI SVOJE REZERVE

Dobro informirani krogi smatrajo obnovenje vojne na Bližnjem istoku za neizogibno. — Angleško brodovje je pripravljeno. — Vojni minister Pangalos je bil imenovan vrhovnim poveljnikom. — Vse napeto pričakuje novih razvojev.

London, Anglija, 29. decembra. — V nekem sporočilu na "Daily Express" iz Atene se glasi, da se pomika cela grška armada proti Traciji in da je postalo obnovenje vojne neizogibno.

V poročilu se dostavlja, da je poslal prejšnji ministrski predsednik Venizelos revolucionarni vladi brzjavko, v kateri ji svetuje, naj pošlje ojačenja na tracijsko fronto. Tej brzjavki je sledil sestanek kabineta, in armada je odkorakala.

Reservisti letnikov 1920 in 1922 so bili poklicani pod zastavo. Vojni minister Pangalos je bil imenovan vrhovnim poveljnikom v Traciji ter je že odpotoval v Solun.

Malta, 29. decembra. — Vsled nezadovoljivih poročil iz Lausanna, kjer se vrši konferenca glede Bližnjega istoka, so dobile ladje angleškega brodovja v Sredozemskem morju povelje, naj se vrnejo takoj v vodovje Bližnjega istoka. Dospelo so od tam dne 23. decembra.

Mornariške oblasti sicer molče, vendar pa se domneva da je admiral de Robeck, vrhovni poveljnik angleškega brodovja v Sredozemskem morju, pripravljen odpluti takoj proti Bližnjemu istoku z vsemi ladjami, s katerimi razpolaga brodovje, tudi s pomožnimi in provijantnimi.

Tukaj zasledujejo z velikim zanimanjem nove razvoje, ker domnevajo, da je obnovenje vojne v resnici neizogibno.

Nemčije, drugi pa na Bavarskem. Avtoritativno se je izjavilo večer zvečer, da je ministrski predsednik Poincaré trdno sklenil, izvesti to akcijo radi "samovoljnega kršenja" pogodbe, čeprav se ne boje ostali zavezniški narodi vdeležiti in je sicer brez ozira na izid konference zavezniških ministrskih predsednikov, ki se bo pričela prihodnji teden.

Francoski ministrski predsednik bo ustrajal pri svoji zahtevi, da naj bo to zaplenjenje prva stvar, s katero naj se peča konferenca. Prosil bo zaveznike, naj dajo svojo dovoljenje, a v slučaju, da ga ne bodo dali, bo nastopil sam.

VELIKE BOJNE LADJE BODO POMODERNJENE.

Washington, D. C., 29. dec. — Podkomitej mornariškega odseka v senatu bo stavil predlog, naj se zaenkrat dovoli sedem milijonov dolarjev za moderniziranje bojnih ladij Združenih držav. Prav posebno se namerava boljše zavarovati bojne ladje pred napadi torpedov. Angleži si vsled izidov bitke pri Jutlandu na vse moč načine prizadevajo, da bi izpopolnili tozadevne varnostne odredbe.

Zastran postavnega praznika, "Novoletnega dne", ne izide v ponedeljek "Glas Naroda". Prihodnja številka izide v torek, 2. januarja. Uredništvo.

FRANCOSKA NENASITNOST NE POZNA MEJA.

Washington, D. C., 28. dec. — Kot se je izvedelo tukaj, hočejo Francozi razven zasedenja Ruhr okraja zapleniti tudi nemške državne gozdove. Angleži so baje odobrili zasedenja Ruhrja.

NOV MOST PREKO EAST RIVERJA.

New York, 29. decembra. — Grover A. Whalen, komisar za javna dela, je predložil danes razdeljevalnemu svetu načrt za zgraditev nadaljnjega mostu preko East Riverja. Proračun stroškov znaša skoro dva in štirideset milijonov dolarjev. Razdelilni svet se bo posvetoval glede te zadeve na svoji prihodnji seji, ki se bo vršila dne 5. januarja.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

se potom naše banke izvršujejo zasneljivo, hitro in po nizkih cenah.

Vselej se bde naše cene slednje: Jugoslavija:

Raspoložljiva na sadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodnejše.

300 kron	\$ 1.10	1,000 kron	\$ 3.30
400 kron	\$ 1.45	5,000 kron	\$16.00
500 kron	\$ 1.80	10,000 kron	\$31.00

Italija in zasedeno ozemlje:

Raspoložljiva na sadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatici in Zadru.

50 lir	\$ 3.10	500 lir	\$27.00
100 lir	\$ 5.80	1000 lir	\$53.00
300 lir	\$16.50		

Za polilajva, ki presega znesek dvajsetstot kron ali pa dvajsetst lir dovoljujejo po možnosti še poseben popust.

Vrednost kronam, dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepriznava; in tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsakega. Računamo po ceni onega dne, ko nam dosepe poslani denar v roke. Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu. Denar nam je poslali najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

63 Cortlandt Street New York, N. Y.
Glavno zastopništvo Jadranske Banke.

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Slovene Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Canada	za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00
Advertisement on Agreement."Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenrednih nedelj in praznikov.
Dopolni bres podpis in osebni se ne priobčijo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivalište naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2876

ALFRED PRINCEP
TRADES UNION COUNCIL
NEW YORK CITY**ANGLEŠKI VARUH**

Pripravljenost Turkov, da popuste zaveznikom v vseh bolj važnih točkah, v namenu, da dosežejo sporazum, je imela za posledico to, kar se dogaja v takih slučajih: zavezniki niso znižali svojih zahtev, pač pa jih povišali.

Kot znano, so prepustili Turki ruski delegaciji, da brani prostost Dardanel. Mesto da bi podpirali zahtevo Rusov, ki je bila stavljena tako v interesu nove, od zapadnih evropskih sil neodvisne Turčije, kot v interesu trgovske prostosti Rusije, so popustili, očitno v upanju, da si bodo pridobili koncesije na drugih poljih.

Sedaj pa ne zahtevajo zavezniki le posebnih predpravic ne-Turkov v Carigradu in ostali Turčiji, temveč tudi posebno, neodvisno administracijo za Grke v Carigradu. Razventega je izjavila Anlija povsem izrecno, da se ne sme vprašanje Mosula vključiti v program pogajanj, čeprav je mosulsko ozemlje turško. Vzrok tega je, da se nahajajo tam bogati petrolejski vrelci, katere skušajo spraviti Angleži izključno pod svojo kontrollo.

"Mi smo pogladi turške bojne sile na željo Arabcev iz tega ozemlja in tega ozemlja ne bomo izročili nobeni ne-arabski sili," je izjavil lord Curzon.

Anglija je s tem obnovila svojo staro zahtevo, da nastopa v ulogi varuha za vse one narode, ki so preslabi, da bi branili svoja naravna bogastva pred usiljenostjo tujih zavojevalcev. Tuji usiljenci in zavojevalci pa niso nič drugega kot angleški imperijalizem sam, ki se je polastil največjega in najbogatejšega dela Azije.

Svoje zahteve glede Mezopotamije ter Mosul okraja, kjer leže bogati petrolejski skladi, utemeljujejo Turki s svojo dolgo posestjo teh krajev. Arabci niso mogli na uspešen način nasprotovati turški invaziji in še manj morejo domnevati, da bi lahko dvignili iz zemlje bogate zaloge petroleja, ki se nahaja tam. Petrolej je magnet, ki vleče Angleže tjakaj in ki jih je napotil, da so potegnili meč "v obrambo arabskih interesov." Petrolej pa je tudi cena, katero zahteva Anglija za svojo pomoč.

Sedaj je prišel čas, ko morajo Turki spoznati, da ne morejo pričakovati nobenega prijateljstva od zaveznikov. Vsi del tega so se tudi že pričeli upirati. Anglija pa je odgovorila na to s tem, da je poslala svoje brodoge v Sredozemskem morju zopet proti obalam Turčije. Zopet je pripravljena potegniti svoj meč za petrolej, da zadosti na ta način zahtevam angleškega kapitala ter hrani interese slednjega, makar če bi morala preliti zadnjo kapljico krvi.

Kljub resnemu položaju, ki se je razvil v zadnjih par dneh, pa je vendar skoro gotovo, da bo vojna preprečena, vsaj za enkrat. Preprečena pa bo le v slučaju, da bi smatrali Turčijo preslabo, da bi se mogla v sedanjem času upirati nasilju zaveznikov. Značilno je, da so bili ameriški "opazovalci" na konferenci skrajno slabe sluha, ko je predložil lord Curzon zahteve Anglije glede Mosula. Zastopnik Združenih držav, ki se je v pričetku pogajanj odločno zavzel za takozvana "odprta vrata", je nenadoma umolknil, ko se je razpravljalo o konkretnem slučaju. Turki ne smejo pričakovati od Združenih držav nikake pomoči, kar je razvidno tudi iz pisma predsednika Hardinga na senatorja Lodge-a, v katerem razpravlja predsednik o predlogu, katerega je stavil senator Borah, naj se skliče mednarodno ekonomsko konferenco. V tem pismu ni predsednik niti z eno besedico omenil konference, ki se vrši v Lausanni.

Če ne bo pohlep Anglije po petroleju takoj dovedel do nove vojne in če bo prišla Anglija za trenutek kot zmagalet iz diplomatskega boja, ki se vrši na konferenci, bo pomenjalo to le kratek oddih. Vsa znamenja kažejo, da bo mogoče rešiti vprašanje posesti petrolejskih virov v Aziji le potem nove krvave svetovne vojne.

Dopis.

Pittsburgh, Pa.

Božič kakor vsak drugi dan se je posloval od nas in se ne vrne več, vsaj v letu 1922. ne. Celo slovenska naselbina se je veselila in pripravljala za božični dan, ker je bilo vsakemu znano, da ta dan pride naša šolska mladina parjako lep in tudi smešnih dramatičnih komadov. Najbolje je bilo gadeto dejanje "Slovenski ni-

gerčki", katere je občinstvo z velikim aplavzom pozdravilo. Za vse gre priznanje našim šolskim sestram in tudi našemu župniku Rev. Antonu Sojarju, kateri je začel uspešno upravljanje naše fare.

Nad vse značilen je bil pozdravni govor 12letnega Alojzija Kompareta, katerega je občinstvo tudi z velikim aplavzom pozdravilo. Nastopilo je tudi naše vrlo in

pošrtovno pevsko in dramatično društvo "Prešeren", katero nam je zapelo par slovenskih pesmi, da smo bili prav zadovoljni. Znano je, kako težavno pot ima naše pevsko in dramatično društvo "Prešeren", katero je edino v Pittsburghu, da v nas vzbuja narodno zavest in nam včasih zapoje lepo slovensko pesem ter priredi kakšno igro, kjer se sovidimo in se počutimo, da smo snovi in hčere slov. naroda.

Pri "Prešerim" so večinoma tukaj rojeni fanti in dekleta, ki so člani cerkve in člani K. S. Društva. Po mojem mnenju so vredni člani in sinovi slovenskega naroda, na katere moramo biti ponosni in jim ne dajati imena, katerega ne zaslužijo.

Vsem tistim, katerim so te vrstice namenjene, bi pa svetoval, da si dobro vsadijo v srce lepe besede iz govora Alojzija Kompareta, v katerem pravi: Veseli me in sem ponosen, da sem sin slovenskih starišev!

Vsem čitateljem Glasa Naroda srčno in uspešno novo leto 1923!

-J-

Iz Jugoslavije.

Obletnica osvobodjenja.

Mesto Veliki Bečkerek je 17. nov. z velikimi slavnostmi proslavilo četrto obletnico svojega osvobodjenja izpod madžarskega jarma. Ta dan namreč so vkorakale v mesto srbske čete.

Novi ruski begunci.

Beograjsko časopisje poroča, da pride v Jugoslavijo iz Carigrada 5000 novih ruskih beguncev.

Dar Amerikancev Beogradu.

Iz Beograda poročajo, da je Smithsonian institut v Washingtonu poslal v Beograd 69 zabojev raznovrstnih knjig za narodno skupščino in univerzo.

Geografsko društvo v Skoplju.

V Skoplju izhajajoči list "Starja Srbija" javlja, da se je na inicijativu prof. dr. Jovana Cvijice osnovalo geografsko društvo, kateremu načeljuje dekan tamošnje filozofske fakultete prof. dr. Sima Trojancović. Društvo se bo bavilo v prvi vrsti z geografskim proučevanjem Macedonije.

Ivan Meštrović v Ameriki.

Slavni jugoslovanski kipar Iv. Meštrović odpotuje v Ameriko. Kjer otvori dne 20. januarja 1923 v New Yorku veliko razstavo velikih razstav svojih del. Meštrovićeva dela bodo pozneje razstavljena tudi v večjih mestih Južne Amerike.

Marijine kongregacije na srednjih šolah.

Ravnateljstvo realne gimnazije v Ogulinu na Hrvaškem je prepovedalo Marijino kongregacijo na zavodu in tem povodom je odločil oddelek za prosveto pri pokrajinski upravi v Zagrebu. Ravnateljstvo zavoda naj sporoči kathehetu, ako hoče ta na željo učencev in s privolitvijo starišev ustanoviti Marijine kongregacije s čisto religijsko svrhu, da naj predloži potom ravnateljstva pokrajinski upravi pravila te kongregacije. Ta pravila morajo biti v popolni soglasnosti z disciplinarnim redom, in prvi vrsti pa morajo vsebovati odredbo, da vsi ravnatelji zavoda z učeniškim zborom nadzorujejo v smislu disciplinarnih predpisov, dalje, da se morejo vršiti sestanki samo v šolskem poslopiju in da se mora vsak sestanek pravčasno prijaviti ravnateljstvu. Pod tem pogojem se dovoljuje delovanje Marijine kongregacije.

Velik uspeh za naše begunce.

so dosegli demokratiški poslanci, katerih zasluga je, da je bila v sporazumu z ministrom Žerjavom povodom razprave o vojnoodškodninskem zakonu v parlamentu sprejeta resolucija, katere pooblašča vlado, da pregleda prijave vojnih škod s strani Princorve, ki so jugoslovanski državljani, ter jih poravnava, odnosno poskrbi za potrebne kredite. Ravnoisto pooblastilo je dobila vlada glede škod, povzročenih jugoslovanskim državljanom od Italijanov in od Nemcev na Koroskem. Ministrstvo za socialno politiko, ki je nedavno podaljšalo rok za te prijave, bo postavilo posebno komisijo za pregled prijav.

Oproščanje od vojaške službe.

Iz Beograda poročajo: V vojnem ministertvu je aktivirana po-

sebna komisija za presojo oprostitve javnih službenec od vojaške službe v vojni in miru ter njihove razmestitve po vojaških enicah.

Dobrotnik jugoslav. invalidov.

Beograjsko časopisje poroča, da je neki tamošnji industrijalec in bivši rezervni častnik zapustil v svoji oporoki invalidskemu udruženju milijon kron.

Dobrotnik "Rdečega križa".

Kakor poročajo iz Beograda, je švicarska obitelj Fegeli iz Ženeve darovala jugoslovanskemu "Rdečemu križu" svoto 50.000 švicarskih frankov, da počasti spomin svojega rano umrlega obiteljskega člana Krist. Fegelija, bivšega švicarskega konzula v Beogradu.

Izvor suhih češpelj.

Iz Valjeva v Srbiji poročajo, da se je iz tamošnjega okrga izvozilo doslej že okoli 2000 vagonov suhih češpelj. — Po poročilu jug. kr. pooblaščenega trgovinske agencije v Marselju kažejo francoski uvozniki gotovo rezerviranost in čakajo na padec cen češpelj v Jugoslaviji. Zato je uvoz jugoslov. češpelj premanjen. Zanimanje konzuma za blago iz Jugoslavije pa je precejšnje in se vsaka partija, kakor hitro pride v Francijo, hitro razproda.

Iz Slovenije.

Stavbeno gibanje v Mariboru.

V kazinski dvorani v Mariboru se je vrila seja stavbene akcije. Sestanka se je udeležilo lepo število mariborskih stavbenikov in drugih oseb, ki so poklonile za akcijo znesek 16.000 kron. Zborovanje je v imenu občine pozdravil župan Grčar, ki je poudarjal težkoče stavbenega gibanja v Mariboru in grajal pasivno obnašanje države napram tej akciji. Decent dr. Matko je orisal pogubni vpliv mariborske stanovanjske mizerije na širjenje tuberkuloze (jetike) in je podprl svoja izjavjanja s strašnimi statističnimi podatki. O doseganju delovanja gradbene akcije sta poročala novinar Pirc in ravnatelj Križnik. Končno je bil izvoljen odbor, ki bo deloval za izboljšanje mariborskih stanovanjskih razmer.

Kokoschinegovske hiše v Mariboru.

Finančni minister je začel aktinil podpis kupne pogodbe zaradi znanih Kokoschinegovskih hiš v Mariboru. Minister za socialno politiko dr. Žerjav je zahteval, da se kupnina vsekakor rezervira za nakup primerne zgradbe za oblastno upravo v Mariboru in pride v tem pogledu v poštev zgradba tamošnje mestne hranilnice.

Smrtna kosa.

V Ljubljani je umrl mestni računski višji revident Rihard Svetlić. Pokopali so ga 22. nov.

Velika tatvina v Ljubljani.

Tatvine so v Ljubljani neprestano na dnevnem redu. Po zadnjih številih tatvinah, ki so bile izvršene na dan Vseh svetnikov, je bilo obveščeno policijsko ravnateljstvo o novi veliki tatvini, ki je bila izvršena pri "Novem svetu" na Gosposvetski cesti. Iz blagajne gostilničarke Goršetove je bilo ukradenih več dragocenih predmetov, kojih vrednost presega 250.000 kron. Tatove policija vestno zasleduje.

Vlom v Spodnji škiki.

V Glavičevu trgovino so vložili neznan tatovi ter pokradli za 4800 kron perila.

Slovo od starega leta.

Ana Marin, Brooklyn, N. Y.

Ura dvanaesta se bliža, leto pa jemlje slovo; kot stariše se trudnih korakov izgublja za svečo goro.

Otožno in žalostno zginja, v pozabljenost tiho beži. — Le beži! Dovolj si rodilo veselih in žalostnih dni.

Pozdravljeno! V večnost utoni! krepek ti zakličem v slovo.

In sebi želim in vsem drugim: naj novo srečanje nam bo!

Peter Zgaga

Za Novo leto se me ni nihče spomnil, razen newyorškega gospoda župnika, ki je mi je poslal v dar malo knjižico o življenju in delovanju samostanske sestre Benigne Konsolante Ferrero.

Ta knjižica je nekaj posebnege: neizrpen vir za mojo kolono. Kaj je bila Vodiška Johaneva v primeri s preblazeno sestro Benigno Konsolato Ferrero! Prava smrklija.

Johaneva je telečjo kri svčala, dočim je dal Bog sestri Benigni Konsolati Ferrero pero in tinto ter jo imenoval za svojo tajnico. Vsak večer sprti ji je diktiral. In vse, kar ji je diktiral, je v tej knjižici vsebovano.

V "Prosveti" se je prav posebno pršvetil in proslavil neki Z...r, ki je najprej opljuval članek glede J. R. Z. priobčen svoječasno v Gl. N., potem pa zaključil svojo "modrost" z naslednjim resničnim modrostjo:

"Kot bivši član J. R. Z. in prišpevatelj istemu imam pravico povedati svoje mnenje. Popolnoma se strinjam z zapisnikom istega, tako da se denar kar ga je še ostalo, hrani, da bo o priliki porabljen, za kar je bil nabran".

Da, brate, za tisto, za kar je bil nabran. In za nič drugega ne. Prekratka in umazana "Proletarčkova" srajčka se ne bo niti doštukavala, niti prala z denarjem, katerega so darovali pošteni ljudje v čedne namene.

"Oh, kako prširno je sovražim!" je vzklilnil razžaljeni ljubimec, govoreč o svojem dekletu.

Meni se zdi, da odborniki J. R. Z. niso prečitali članka v 286. št. Gl. N.

Če bi ga bili, bi dali mir.

Če hoče, da ti bo v tej zimi tola premoaga trajala dva meseca, moraš kuriti z drvmi.

"Proletarce" naj dobi dobrega urednika, ki bo znal tako pisati, da bo včasih kak naročnik kaj naročnine poslal.

List, ki vedno fehta za podporo, je usmiljenja, ne pa podpore potreben.

Slab delavec se celo s svojim orodjem prepira.

Zdravniki vcepiljo starim ljudem razne žleze v namenu, da izboljšajo njihovo živahnost in življensko moč. In ko bodo s tem delom zdravniki gotovi, naj vepijo mladim ljudem nekoliko pameti.

Največji revež je tisti, katerega potrpljenja manjka.

Rojak je prinesel domov lepo tablo, v katero so bile z žido uvezene besede: "Bog daj tej hiši božji mir".

Krasna tabla, kam naj jo obesi, da bo napravila več parade. Mož je rekel: V kuhinjo.

Žena je rekla: V spalnico.

Mož, da v kuhinjo, žena v spalnico. Tako je šlo dobre pol ure. Potem sta se pa skregala, si skočila v lase, se prav pošteno stepla ter z nogami poteptala tablo, v katero so bile z žido uvezene besede: "Bog daj tej hiši božji mir".

Velika Blažnikova**Pratika**

(s tremi mlatiči.)

Cena s poštnino	20c
25 pratik	\$3.75
50 pratik	6.50
100 pratik	12.00

Slovene Publishing Co.

82 Cortlandt Street New York

Ali Dake so tudi pri zastopnikih Glas Naroda.

Jugoslovanska

Katni. Jednuta

Ustanovljena l. 1898

Inkorporirana l. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki.

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neisplačanih smrtnin: JOHN MOVERN, 413 - 12th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik.

Dr. JOS. V. GRAHEK, 443 E. Ohio Street, N. W., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZBAŠNIK, Room 304 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIĆ, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4522 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor.

LEONARD ELABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 5217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbor.

VALENTIN PIRC, 780 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 639 - 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSEF STERLE, 404 E. Main Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 535 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajo se uradnih zadev kakor tudi denarne posiljitve naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse prisilbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišnica spisevala naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilni pristop. Kdor vli postati član te organizacije, naj se zgleda tajnika bližnjega društva J. S. K. Za ustanovitev novih društev se na obratne na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 5 člani ali članicami.

Jugoslavia irredenta.

Gospod v rumenih rokavicah.

Pred dvema mesecema se je pojavil v pisarni ravnatelja otroškega vrteca v ulici Castello šte. 2 v Trstu elegantno oblečen mož v rumenih rokavicah ter izročil ravnatelju hranilno knjižico za 4500 lir, rekoč, da jo daruje za otroški vrtec. Pred svojim odhodom je pa prisel ravnatelja, naj mu posodi 2000 lir, češ, da jih nujno potrebuje. Ravnatelj mu je zaupal ter mu izročil zahtevano svoto. Ko je imel gospod denar v svoji oblasti, se je zahvalil ravnatelju za prijaznost in odšel, rekoč, da mu bo vrnil denar jutri. Ravnatelj je čakal cela dva meseca gospoda v rumenih rokavicah in denar, končno pa je naznanil dogodek policiji. Policija je ugotovila, da je hranilna knjižica tatinskega izvora. Bila je namreč ukradena neki Sofiji Tramontinjevi. Ravnatelj torej lahko čaka še mesece na gospoda v rumenih rokavicah, da mu ta povrne posojeni denar.

Tatinski podnajemnik.

Pri družini Kjudina v ulici Re-na št. 10 v Trstu je stanoval dalj časa kot podnajemnik neki Anton Radić. Nekega dne se je nahajal mož sam v stanovanju. To ugodno priložnost je pa uporabil na ta način, da je spravil v kovček mnogo tujega perila v vrednosti nad 400 lir ter zbežal z njim v neznan kraj. Policija ga zasleduje.

Erivec velike tatvine padel v roke pravici.

Blagajnik Rihard Oesterreicher, ki je kakor znano, krivce velike tatvine na državnem kolektorju v Trstu, je padel v roke pravici. Bil je aretiran v stanovanju družine Döller v ulici S. Giustina šte. 4. Pogovar se družine je njegov prijatelj. Tia se je namreč zatekla po izvršeni tatvini. Pri njem so našli samo 60.000 lir, potem pa je izpovedal, da je ukradel okoli pol mi-

ljona lir. Ostalega denarja pa ni našel več. Vrgel ga je namreč od sebe. Aretirani sta bila tudi Jakob Döller in njegova žena Marija, ker sta dajala Oesterreicherju petih, ko sta prav dore vedela za njegovo hude delo.

Tatvina na tržaškem tramvaju.

Zasebnica Valentina Polak je naznanila tržaški policiji, da ji je zmanjkala v vozu ulične železnice listnica z denarjem in drugimi stvarmi v vrednosti 700 lir.

Za vojaške grobove v inozemstvu.

Ministrstvo financ je odobrilo kredit v znesku 500.000 dinarjev v svrhu vzdrževanja jugoslov. vojaških grobov v inozemstvu.

Nevarnost za vsakega.

Statistika nam pove, da ena ženska izmed osmih in en moški izmed štirinajstih, ko doseže štiri-deseto leto, umre na raku. To kaže, da je rak nevarnost za vsakega. Lahko ga je pa preprečiti. Pred kratkim je izdala Metropolitan Life Insurance Company knjižico, katero je odobrila Ameriška družba za kontrolo raka. V nji je rečeno: Odpravite zaprtje! Odpravite kronično neprebravo! Trinerjevo Grenko Vino vsebuje najboljše sestavine zoper zaprtje in neprebravo, kar jih pozna zdravniška znanost. Izčisti črevesje ter ga ohrani čistega, pomaga prebavi in odpravi neprebravo. Vsak lekar-nar ali prodajalec zdravil ima Trinerjevo Grenko Vino v zalogi. Imejte ga vedno doma za prihodnje leto 1923. Ali že imate krassen Trinerjev Stenski Kolerad za prihodnje leto? Če ne, pošljite 5c za pokritje poštnih stroškov na: Joseph Triner Co., Chicago, Ill.

SREČNO NOVO LETO!

(Advertisement)

Sedaj je čas za nove vloge.

VSE VLOGE VROČENE NAM DO 10. JANUARJA, BODO OBRESTOVANE ŽE OD 1. JANUARJA PO

4%

Početkom vsakega novega leta se otvori več novih vlog kakor tekem celega ostalega leta. Tudi početkom prihodnega leta bodo tisoči naših rojakov položili temelj svojemu bodočemu premoženju. Ali hočete biti tudi vi eden izmed onih?

ZAUPAJTE VAŠE PRIHRANKE STARI SLOVENSKI BANKI

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street New York City

GLAVNO ZASTOPSTVO JADRANSKE BANKE.

(Advertisement)

Par besed o konferenci v Lausanne.

Konferenca v Lausanni, ta redni mednarodni sanacijski poskus, ne vzbuja več onega zanimanja, s katerim so sledili evropski narodi vsem dosedanjim konferencam. Menda so se ljudje naveličali teh nešteti gospodarskih, političnih in reparacijskih diplomatskih pogajanj, ali so pa prišli do spoznanja, da je najbolje prepustiti času, da uredi ne normalne povojne razmere v Evropi. Grško-turško orožje je izvalo ta novi diplomatski dvojni, ki se vrši to pot v majhnem švicarskem mestu, ne med Grško in Turčijo, pa tudi ne med Anglesko in Francijo, kot trdijo nekateri tuji časopisi, marveč v temeljnih potezih med zapadno Evropo z ene strani in komunistično Moskvo z druge. Kemalistična Turčija, vprašanje bolgarskega izhoda na morje, interesi balkanskih držav, Dardanele in kolonialna politika antante, vse to so le v raznih krajih in v različna tla zasajene osi skupnega kolese povojne evropske politike, ki se s sešče ne prestopajo v isti smeri, obstane zdaj na eni, zdaj zopet na drugi konferenci, temeljno in bistveno težišče tega skukanja pa je bilo in ostane borba med kapitalom in komunizmom. Kot za časa konference v Genovi in pozneje v Haagu, tako je tudi ob priliki sedanje konference nastop zapada proti sovjetom, če tudi ne složen in enoten, kakor bi bilo pričakovati, vendar pa v bistvu isti kot je bil od onega dne, ko so zapadne države spoznale, da je boljševizem v Rusiji politična bolezen, ki jo mora preboleti ruski narod brez operacije. Ne vmešavati se v notranje zadeve drugih držav, ne širiti komunistične propagande med evropskimi narodi, z drugo besedo, ne razkrajati edinstva in ne siliti je itak v težkem položaju nahajajočega se ljudstva v popolno propast, to je glavna zahteva, ki jo stavlja Evropa sovetom kot predpogoj za njihovo priznanje de iure. Zahteva glede poravnania carskih dolgov je za sedaj samo principijelna značaja, kajti finančni položaj današnje Rusije izključuje vsako misel o praktični rešitvi tega vprašanja. Bolj važna je seveda klavzula konservativnega angleškega kabineta, ki zahteva, da mora biti v Rusiji obnovljena demokratska vlada, ali pa naj da Moskva tozadevne politične kompenzacije. Sovjeti pa, ki se dobro zavedajo, da bi to pomenilo konec njihovih nad, ki jih goje od začetka in ki so jim temelj vsega političnega delovanja, da bi se z ugoditvijo tej kardinalni zahtevi de facto odrekli vsakemu pričakovanju svetovne revolucije, odločno odbijajo misel o politični smrti in se skušajo obdržati na svojem položaju z vsemi mogočimi sredstvi.

Sedanja mirovna konferenca, ki ne bo prinesla Evropi nobenih posebnih ne gospodarskih kakor tudi ne političnih izprememb, izvzemši turško restavracijo v Evropi, pa navaja na misel, da bo imela ona politični razvoj v bodoče vendarle važne posledice. Turčija se čim dalje bolj boji, da ji dogodki ne natvezijo poleg antante še druge nevarne sile na vrat in to je zveza balkanskih držav. Zato je angarska diplomacija napela druge strune, ki so že zapele od vseh strani. Stamboljski, ki je v Belgradu sondiral tla za eventualno pridruženje Bolgarne k tej protiturški zvezi, si je na poti v Lausanno nekoliko premislil in je v pogovoru s predsednikom sovjetske delegacije Vorovskim izjavil, da so vesti o namenu Bolgarije stopiti v zvezo balkanskih držav, popolnoma ne utemeljene. Z druge strani pa je izjavil Vorovskij, da bo sovjetska Rusija odločno podpirala turške zahteve posebno glede vprašanja morskih ožin, in Radek piše v "Pravdi", da Rusija pomaga kemalistom samo zato, ker Turčija lahko postane glavni nosilec revolucije na vzhodu. Diplomatski zastopnik angorske vlade v Berlinu Nuri beg pa je izjavil, da kemalisti niso sklenili pogodbe z boljševiki iz morebitne simpatije

napram sovjetskemu režimu, marveč zato, ker smatrajo sedanjo sovjetsko vlado kot pravo vlado Rusije, ki se je odrekla zasesti Dardanele. Kemalisti dvomijo, da bi druga vlada, ki bi zamenila boljševiško, storila Turčiji isto uslugo, zato pa so obljubili sovetom, da ne bodo dovolili v Carigradu nobene politične organizacije, naperjene proti sedanji ruski vladi in da bodo likvidirane takoj ko zasedajo mesto vse obstoječe protisovjetske organizacije.

Kratkoma, družba med kemalisti in sovjeti stopa od dne do dne bolj v ospredje. Ta družba je začela vzbujati zanimanje uradne Bolgarije in ni izključeno, da bodo čutili diplomatije potrebo sklicati novo, čim bo končana sedanja mirovna konferenca. Ti glavne sile nastopajo v diplomatski borbi v Lausanni. Antanta kot najmočnejša, ki se je pod pritiskom dogodkov udeležila konference v polnem medsebojnem sporazumu, mala antanta kot merodajni politični faktor v centralni Evropi, ki skuša v zadnjem času pridobiti na svojo stran tudi Grško in Bolgarijo, ki sicer še ni nevarna politična sila, vendar pa lahko v doglednem času temeljito izpremeni sedanjo politično konstelacijo. Velešile ščitijo svoje interese, ki se strinjajo, v kolikor gre za čisto protiturški nastop, z interesi male antante, sovjetska Rusija pa je bila in ostane sovražnica obeh. In če upoštevamo dejstvo, da razpolaga ta sovražnica z dobro oboroženo armado, ki šteje okrog 850 tisoč mož, poleg mnogoštevilnega kadra, kmetov in delavcev, ki so sposobni nositi orožje, nam postane jasno, da tudi sedanja konferenca ne bo odstranila nevarnosti nove vojne, marveč ona bo le nova etapa na težki poti političnega, gospodarskega in kulturnega padanja, ki jo je nastopila povojna Evropa.

AMERIKA UVAŽA PRETEŽNI DEL NEMSKIH IGRAČ.

Berlin, Nemčija, 27. decembra. Sonneberg na Turinškem, kjer proizvajajo največ igrac, je postal popolnoma amerikanški. Čeprav so izvedli tekom preteklega leta več kot osemdeset odstotkov celotnega proizvodstva v Ameriko, je vendar padel izvoz in posledica tega je bila, da so prisločile ameriške trdnice na pomoč ter prisile, da postavijo celo industrijo zopet na noge.

Tekom zadnjih par mesecev se je izpremenila cela zunanost mesta, kajti naenkrat so bila zgrajena številna poslopja povsem ameriškega značaja. Tvorilnice iz gledajo povsem amerikanški ter so bile urejene tako, da bodo močje zadostiti vsem potrebam trgovine tekom božičnega navala prihodnjega leta.

Najbolj odlično poslopje na glavni ulici mesta je Wolworth poslopje, kajti kompanija, ki je lastnica teh takozvanih "chain-prodajal", se je polastila pretežne večine interesov v industriji, ki izdeluje igrace. Vee newyorški trdnice se je stalno nastanilo v Sonneberg in tudi par detroitskih in pittsburskih kompanij.

Nadaljna prikazen, ki spominja živo na Ameriko, je par krasno osvetljenih izložbenih oken, kjer so razkazane izključno le ameriške igrace.

Zastopnik neke newyorške trdnice je izjavil poročevalcu newyorškega "Heralda", da je bila ameriška invazija posledica dejstva, da so nemški proizvajalci igrac zvišali ceno slednjih nad višino, ki prevladuje v drugih deželah. Vsled tega je bilo sklenjeno novo ustanoviti ravnotežje, ki je preje prevladovalo v tej industriji. Izvoz igrac iz Sonneberga je padel v tekočem letu za celo tretino v primeri z izvozom leta 1913, čeprav so številni ameriški eksporterji naročili igrace še predno je skočila njih cena nad normalno.

TRINDEVJET TATOV ARETIRANIH.

V zadnjem času so prišli na sled velikim tatvinam v brooklynski državni ladjedelnici. Tri leta so bili detektivi na delu, pa brez uspeha. Blaga je pa vedno več zmanjkovalo, in škoda je začela rasti že v milijone. Pred srečilo aretirati trindevjet civilnih uslužbencev, ki so kar na debelo kradli. Na sliki vidite da so do aretacije uživali ti zastavljenih popolno zaupanje.

LAČNI VOLKOVI SO POŽRLI TRI LJUDI

Lačni volkovi so napadli lovca, ki je nastavljal pasti ter dva Indijanca, ki sta ga spremljala.

Port Arthur, Ont., 28. decembra. Velika čreda lačnih in sestradanih volkov je soglasno s poročili, ki so prišla semkaj iz zasneženih okrajev Sturgeon River ozemlja, raztrgala in požrla tri ljudi. Kot se glasi v poročilih sta vodila dva Indijanca povsem neuspešen boj proti volkovom, potem ko so slednji raztrgali in požrli nekega belega loveca, ki je nastavljal pasti.

Neki star lovec je prišel v soboto iz svoje kočje v gozdu, nekako sedemdeset milj severno od Ignace, v nasebino, da bo prišel zopet na božično jutro. Ker ni dospel do opoldne, je odposlal poštni mojster dva Indijanca, da poišče njegovo sled. Nekako dve milj od nasebine sta zadel Indijanca na pomandrano in okrvavljeno mesto, kjer so ležali nakrog raztrgani kosi vajejti psa, ki je spremljal loveca na njegovih potovanjih. Ko sta Indijanca iskala še nadalje, sta našla sveže človeške kosti.

Oba Indijanca sta se hitro vrnila v nasebino, kjer sta vzela še nadaljno municijo, nakar sta se vrnila na sled, najbrž da zaslužita nagrado, katero plačuje vlada za vsako glavo volka. S parom osov in samni sta se vrnila v gozd, z katerega pa se nista več vrnila. Večera je odšla iz nasebine revalna družba, da poišče pogrešana Indijanca. Dve milj od prvega mesta je zadel na kraj, kjer so završili volkovi svoje grozno delo. Našla je kosti oboje Indijancev, njih puške ter trupla nekako šestnajst volkov, napoldržta. Brez dvoma so bili ti volkovi postreljeni tekom hudega, a brezuspešnega boja, katerega sta obojevala Indijanca za svoje življenje.

PREVEČ JAJC JE POVZROČILO SMRT BARONA.

London, Anglija, 27. decembra. Dijeta, obstoječa izključno iz jajc, je prispevala smrti barona Wilhelm von Kahlen. ki je umrl v Eastbourne. Njegova kuharica je izjavila, da je snedel vsaki dan po dvanajst jajc, po tri za vsak obed in da se ni nikdar dotaknil nobenega mesa, rib ali sočirja. Več mesecev ni zapustil svoje sobe. Ker je imel dosti denarja na razpolago, se je počel s poučevanjem jezikov ter bil tudi dober godbenik. V času njegove smrti je pisal opero, katero je hotel objaviti v najkrajšem času.

TUJCEM JE VHOD NA SAŠKO ZAPRT

Odredba se ne obrača proti Amerikancem, temveč proti Čehom, katere so privabile v deželo smešno nizke cene.

Berlin, Nemčija, 29. decembra. Oficijelno je bilo ugotovljeno, da bo uveljavila Saška najstrožje odredbe, slične onim, katere je že uveljavila Bavarska in ki se tičejo popolnega izključanja tujcev, z izjemo onih, ki bodo prišli v deželo po skrajno nujnih trgovskih poslih. Načrt, katerega namerava sprejeti saška vlada, določa domicilsko dovoljenje ter plačanje visoke pristojbine. Saški uradniki izjavljajo, da ne bo ta odredba naperjena proti Amerikancem in drugim inozemcem, pač pa proti Čehoslovakom, ki so pričeli v zadnjem času hoditi preko meje v vedno večjem številu, ker so jih mikale nizke cene v Nemčiji.

Listi obmejnih krajev so že dolgo zahtevali strožje odločbe ter navajali pri tem številne smešne dogodke, ki so se pripetili na carinskih postajah. Številni ljudje, prihajajoči iz Čehoslovake, so bili na takih postajah oropani skoro vse obleke, a to jih ni motilo, ker so vedeli, da lahko dobe novo obleko za neizmerno nižjo ceno v saških mestih.

V zvezi s tem pa se omenja še nadaljno stvar. Berači na Saškem ki so nekako organizirani, so sklenili oditi preko meje na Čehoslovako ter beračiti tam, ker so mlodari neizmerno boljši in dragocnejši kot pa na Saškem.

Monakovski listi izjavljajo, da je padlo število potnikov, ki prihajajo na Bavarsko, izza uveljavljenja odredbe na približno dvajset odstotkov števila potnikov, ki so preje prihajali v deželo. Pri tem so seveda izžeti Amerikanci, Angličani in drugi, ki prinesejo v deželo dosti denarja. Bavarski uradniki izjavljajo, da ni bilo to skrajneje izključno le posledica dejstva, da je turistična sezija minila.

ANGLEŽI SE SKUŠAJO IZNEBITI SVOJEGA DOLGA V AMERIKI.

New York, 28. decembra. Stanley Baldwin, načelnik angleške komisije, ki ima v svojih rokah vprašanje odplačanja angleškega dolga v inozemstvu, je na poti semkaj, kjer bo skušal pregovoriti strica Sama, naj odpusti ubogim Angležem del dolga.

RAZPRAVE NA VSE-RUSKEM KONGRESU

Vse-ruski sovjetski kongres razmišlja o združenju vseh republikah iz ekonomskih in finančnih razlogov.

Moskva, Rusija, 29. decembra. Vse-ruski sovjetski kongres se peča s problemom, kako ustvariti resnične Združene države Rusije, ki naj bi stopile na mesto sedanje federacije republik. Nadalje razmišlja o vseh nadaljnjih problemih, ki so se pojavili v zvezi s tem glavnim problemom. Te Združene države Rusije bodo ustanovljene v glavnem iz ekonomskih in finančnih razlogov.

Vojni minister Trocki je nagovoril delegate proti koncu seje, na kateri se je sklepalo o številnih vprašanjih, ki so se pojavila v zvezi s tem. Diference v tem oziru so že stare. Trocki, ki je govoril o produkciji, je opozoril na uspehe, katere je dosegla njegova rdeča armada, združena v enotnem namenu. Njegovim naziranjem so nasprotovali strokovni unionisti, ki se, kot v drugih deželah, ozirajo na problem z individualnega stališča delavca.

Trocki je prepričan, da bo mogoče nanovo dvigniti rusko industrijo, brez finančne pomoči od zunaj, če bo narod pripravljen sprejeti za deset let manjše racije in če se bodo hoteli delavci smatrati članom sovjetske armade.

Med sovjetskimi voditelji so vedno obstajale strankarske razlike glede načina, kako naj se postopoma z industrijami, vendar pa ne pomenja to, da bi prišlo med njimi do razkola. Ministrski predsednik Lenin sam nasprotuje Trockiju glede načina, kako naj poslujejo strokovne unije.

Ker so se dolgo večali v tem, so sovjetski voditelji izurjeni debaterji. V drugih deželah bi pomenjale razlike, kot so se pojavile v Rusiji, razkol, a v Rusiji pomenjajo nekaj povsem drugega.

Trocki, ki je mojster organiziranja, hoče oprostiti ruske industrije vse navlake, ki ovirajo njeno pravilno poslovanje, tudi strokovnih unij, ter pospešiti produkcijo potom organiziranja delavcev v disciplinirano delavsko armado. Lenin ni dosedaj nastopil pred kongresom ter najbrž tudi ne bo.

Za industrijo kot tako se ni sprejelo nikake konkretne rešitve. Resnična rešitev, namreč zlato, involvira celo serijo težavnih vprašanj, tikajočih se inozemskih kapitalistov ter metod, kako zvesti jih v Rusijo, ne da bi izvaljali prevelik upliv.

Komisar za industrijo, Bogdanov, je povedal zbranim delegatom, da ne more pokazati industrija nikakega dobička in da je ne bo mogoče vzdržati v teku brez dodatnega kapitala. Finančni komisar Sokolnikov jim je povedal, da bi se lahko industrija sama vzdrževala ter se razširila s svojimi dobički, da pa dovoljuje proračun vsem ruskim industrijam le nekako \$50.000.000.

Bogdanov, ki je obrazložil kritični položaj velikih industrij, je rekel, da bi dosegle boljše uspehe tudi v slučaju, da bi jih bilo treba izročiti inozemcem.

NAPOLJSKA POLICIJA JE NASTOPILA PROTI CAMORRI.

Rim, Italija, 29. decembra. Amerika ne bo deležna užitka, da vidi krvav film, ki slika italijanski zločinski svet v Napolju ter pripoveduje povest Camorre, znane tajne družbe, ki je povsem prilagoden italijanskemu značaju. Tozadevni film so proizvedli kaznjenci, ki so ravnokar prišli iz ječe ter ga prodali agentu neke ameriške trdnice. Ogorčeni Napolitanci boljnih razredov so pozvali policijo, ki je zaplenila ter uničila film.

Dr. Aurelio Palmieri:

Za sporazum z Italijo.

"La vieille Europe s'ennuie" — "stara Evropa se dolgočasi". Te besede, ki jih pripisujejo Napoleonu Velikemu, bi se mogle danes ponoviti morda z večjim povdankom. Velika vojna je nedvomno prinesla zlatne dobrine. Toliko po številu majhnih, a po stari kulturi, zgodovinskih tradicijah, delavnosti in sposobnosti v bojih za obstanek slavni plemen je vstalo iz smrti v življenje. Despotizem, ki je bil vtelesen v treh gorostasih, je padel. Sedaj bi bilo potrebno, da se stara Evropa obnovi, da da svoboden razmah energijam novih narodov, novih držav; a zdi se, da se ta stara Evropa dolgočasi nad mirom, pridobljenim z desetimi milijoni žrtv. Neprestno se pojavljajo novi spori in zatemnjuje njena obzorja. Ti spori med bližnjimi, sosednjimi narodi so, bi rekli, zemljepisna potreba. Na splošno se spordogajajo med mejaši in ne med oddaljenimi sosedi, kajti med prvimi lažje trčijo drug ob drugega interese, gospodarska in teritorialna nasprotja. Na nesrečo obstajajo ti spori do danes med dvema narodoma, katerima je Previdnost izročila isto morje in katerih zemlja se razprostira na obeh nasproti si ležečih obalah tega morja.

Spor med tema plemenoma je obžalovanja vreden. Izvira iz novejšega časa, kajti Italija je vedno gojila simpatije do slovanstva, tembolj ker je med slovanstvom in italijanskim čustvovanjem velika sorodnost in je imela italijanska kultura na umetnost in književnost slovanstvom narodov globok upliv. A kako je žalosten ta spor, tako bi bila težka zmota, ako bi ga smatrali za neodrazljivega. In jaz sem med tistimi, ki v Italiji trdno vernejo v skorajšno likvidacijo spornih vprašanj z Jugoslavijo in v trajen ter plodovit mir med obema narodoma.

Razlog temu mojemu paradoksu obstoja v tem, da izpremenjeni notranji politični pogoji v Italiji omogočajo sedaj sporazum med Jugoslavijo in Italijo. Na prvi pogled bi se zdelo čudno, da naj bi bojeviti fašistovski nacionalizem odpravil zamero, med obema narodoma. Vendar sem prepričan o tem, kar trdim.

Vzrok, da se je v Italiji vedno odlagala izvršitev rapalske pogodbe in dogovora v S. Margheriti, je bilo pomanjkanje močne vlade, ki bi znala brzdati mase, pobijati to, kar Mussolini sam

imenuje fašistovski ilegalizem. Z vsem svojim nasiljem je fašizem Italiji ipak prihranil nevarnost boljševiške izkušnje, ki bi jo bila uničila in ob enem ogrozila mir v Evropi. Osvajajoč oblast je fašizem nehal biti nezakonit in se je povrnil k redu. In prvi njegov zakoniti čin bo — Mussolini je to jasno izrekel — celotna izvršitev pogodb, drugi pa sistematična ureditev reškega vprašanja.

Samo mož kakor je Mussolini, je mogel obvladati fašiste, jih ovezati, da opuste svoja nasilja in jih dovesti do tega, da spoštujejo medsebojno dane obljube v Rapallu in S. Margheriti. In kadar se to zgodi, bo odstranjena najtežja ovira proti italijansko-jugoslovanskemu prijateljstvu in v medsebojnem zaupanju se bodo mogle ukreniti tiste določbe, ki bodo odstranile ostale vzroke nesoglasja med obema narodoma.

Mislím, da so jugoslovansko čustvo ogorčila čustva laškega naroda po nekih bolehnih epizodah, ki so se razvijale na mejah in ki so kot zadnji tresljaji npravnih krčev, katere je povzročila vojna. Zanašajoč se na svoje osebne izkušnje, morem zagotoviti, ne da bi se bal zavrnitve, da domalega vsi Italijani goreče žele najboljših odnošajev z Jugoslavijo, katero smatrajo po svojem zemljepisnem položaju, napredujoči, kulturi, energiji svojih prebivalcev in gospodarskih virih določen, da se v novi Evropi čudovito razvije. Italija je bila vedno narod, v čigar srce ni nikdar prodrl črv militarizma. Trajni mir ji je potreben, ker ji je vojna pustila dolg približno sto milijard lir. Njene meje so sedaj ustnovljene v zmišlu njenih teženj. Kaj bi ji mogla dati nova vojna? To, česar se glad potrebuje Italija in sploh cela Evropa, je vsakdanji kruh, rešitev tistih gospodarskih problemov, ki razvijajo v masah kralj pravrata.

In jaz mislim, da enaka čustva prevladujejo v Jugoslaviji. In če je tu ljubezen do miru ter bodo enkrat odstranjene težave, izvirajoče iz odlaganja pogodb, sem prepričan, kakor sem to jasno izrazil v oktoberski "Revue Balkanique", da bosta oba naroda, sedaj svobodna soseda, imela korist od medsebojne zamenjave intelektualnih in gospodarskih dobrin ter da bosta skupaj delala za novo kulturo, ki jo svetu pripravljata slovanstvo.

Razne vesti.

Čudna molitey.

Zdravnik holandskega kralja Viljema I., je bil znani doktor Tilburg. Njegov oče je pridigoval v neki cerkvi v Amsterdamu. Zdravnik je bil pobožen mož in se je vselej udeležil molitev, ki jih je opravljal oče. Večkrat so ga seveda od molitve klicali h kakemu bolniku. Če je šel iz cerkve, je oče prenehal z molitvijo in je zbrane vernike takole nagovoril: — Dragi moji bratje, molimo kratko molitvico za uboge bolnike, ki jim bo pomagal moj sin. — Seveda je to zelo dvomno.

Napoleon in Korzika.

Mladi Napoleon se je zelo ogreval za svojo domovino; o slavnem junaku Paoliju, ki se je boril za samostojnost Korzike, se je izrazil, da bi mu bil rad podoben. Večkrat je hodil zamišljen sem in tja ter mislil na domovino. — Nekoč so se mu sočelci posmehovali, češ, Korzi so veliki bojazljivci, ker so jih Francozje premagali. Napoleon pa razjalen zavpije: — Če bi prišli na enega Korza štirje Francozje, nikdar ne bi bili dobili Korzike; tako jih je pa bilo deset.

Beethovenova jeza.

Neki Ferdinand Wolanek je Beethovemu note kopiral. Zaradi mnogih napak ga je mojster potošno ozmerno, nakar mu je Wolanek zelo nespoštljivo odgovoril. Jeca prečita Beethoven ko-

pistovo knjigo na levo in na desno ter zapise na prvo stran: — Takemu tepcu, ki človeku krade denar, naj bi se komplimente dala! Boljše bi bilo, da bi ga vlekel za njegova oslovstva ušesa. — Na drugi strani pa: — Vi šušmar pisanja, popravite napake, ki ste jih naredili vsled nevednosti, samoljubja in neumnosti. To bi bilo dosti boljše, kakor da me poučujete, kajti pouk od vaše strani se mi zdi, kakor bi hotel osel Minervo učiti. Beethoven. —

Karol XII., in vino.

Kot deček se je Karol XII., napil vina in je v svoji pijanosti mater hudo razžalil. Ko se je streznil, je spoznal veliko svojo napako, vzel je zlato čašo, si jo do vrha napolnil z vinom, šel k materi in rekel: — Vidiš, mati, to je zadnja kaplja vina, ki jo spijem. — Spil je vino in vrge čašo v kot. Držal je besedo, nikdar več ni poskusil opojne pijače.

Prava beseda na pravem mestu.

Ko je bil Napoleon še topničarski častnik, se je v neki družbi razgovarjal tudi z ošabnim nemščim stotnikom. Poln nečimernosti in na glas, da so ga vsi lahko slišali, je rekel stotnik: — Moji nemški sodeželani bojujejo vedno le za slavo Francozje pa samo za denar. — Imate čisto prav, — Napoleon, — vsak se bo česar mu manjka.

Ali se človek po smrti še česa zaveda?

Spisal Villiers de l' Isle Adam.

Usmrtnica, ki so jih izvršili nedavno, me spominjajo nenavadnega dogodka, ki ga naj povem.

Bilo je 5. junija 1864. okoli sedmih. Dr. Edmond Desire Couty de la Pommerais je sedel v prisilnem jopiču v celici, ki je bila določena za obsojenca na smrt. Moleče in srepega pogleda je buljil predse ter slonel v stolu. Svetloba na mizi goreče sveče je padala na njegov blede, brzlj ob raz. Dva koraka pred njim je stal paznik, naslonjen na steno, ter ga stalno opazoval.

Jaz sem bil niti nobene bojazni, niti nobene nade.

Bil je 34 let star, rjavih las srednje rasti in izredno vitek; lasje na senčih so mu v poslednji padali na začeti sveti. Njegove oči so imele nervozen izraz in so jih veke napol zakrivali; njegovo čelo je bilo čelo mislečev. Njegov glas je imel suhoten, pritažen zvok. Njegove roke so bile dolge in nerazvite. Obraz mu je izražal samozavest. Njegove manire pa so bile nekako priučene elegancije.

Gospod de la Pommerais je bil obsojen, da je iz lakomnosti in v polni razsodnosti zastupil svojo prijateljico — gospo de Pauw — a premočnimi dčzami digitalisa. Na porotni obravnavi se gospodu Lachandu topot ni posrečilo, da bi bil uničil trojni vtisk obtožnice, zaslišavanja in predloga državnega pravdnika. Porotniki so obtožence proglasili za krivega, in po § 301 in 302 Code Napoleon je bil obsojen na obglavljenje.

Tistega večera, 5. junija 1864 obsojenec še ni vedel, da je njegova prošnja za obnovitev obravnave in prošnja njegovih sorodnikov za avdienco pri cesarju, ki bi ga bili prosili milosti, že odbila. Njegov zagovornik je imel več sreče: dospel je do cesarja, ki ga pa je poslušal le raztreseno. Celo častiti abbe Crozes, ki je pred vsakim obglavljenjem hitel v Tuileries, da bi za obsojenca izprosil milost, se je bil vrnil brez odgovora.

Mar bi se ne reklo, da je smrti na kazen odpravljena, ako bi je ne izvedli v takih okoliščinah? — Treba je bilo postaviti ostrašujoč vzgled.

Ker po mnenju sodnega dvora o obnovitvi obravnave ni mogle biti niti govora in je bilo vsak hip pričakovati potrditev obsodbe, so gospoda Hendreicha obvestili o tem, da mu obsojenca 9 dne v mesecu zjutraj ob petih izroče v roke.

Hipona se je začel hrup. Na pravljala so ga puškina kopita postavljala po stazah na kamniti tlak hodnika, koder je šla pot k celici. Ključ je zarožljaj v zadrževalni ključavnici; duri so se odprle, bajoneti so se posvetili v mraku, ravnatelj kaznilnice gospod Beauquesne se je pojavil na pragu. Spremljal ga je posetnik.

Gospod de la Pommerais je dvignil glavo in takoj spoznal slavnega kirurga Armanda Velpeaua. Ravnatelj je pomignil pazniku, naj odide. Nemo se je poklonil nato tudi ravnatelj ter odšel. — Tovariša zdravnika sta ostala sama ter ostro gledala v oči.

Moleče je Pommerais ponudil kirurgu svojo lastni stol ter sedel na prično, s katere speči navadno naglo skakajo iz spanja. Ker je bilo precej temno, je stopil veliki kirurg pravo temno k... bolniku, da bi ga lahko bolje opazoval in z njim šepetal.

Velpeau je imel v tistem času že šestdeset let. Stal je na višku svoje slave, je bil naslednik Lardeyja v institutu ter prvi in najodličnejši profesor pariske kirurške klinike. Njegova dela so se odlikovala s prepričevalno jasnostjo in živo razlago ter so ga napravila za luč patološke vede. — Tudi kot praktik je bil na glasu najodličnejše avtoritete stoletja. Po kratkem, hladnem molku je začel:

— Gospod, med nami zdravniki je sočutje odveč. Razen tega sem bolan na neozdravljivih žlezah. V dveh letih, najdalje v poltretjem letu moram umreti. Če prav, malo kasneje nego vi, se

pristevam tudi k obsojenecem na smrt. Rad bi torej govoril brez okolišev o tem, kar me je privedlo semkaj.

— Torej je — — — moj položaj — — — brezupen? — — — Bojim se, da.

— Ali je moja poslednja ura že določena?

— Ne vem. Toda ker ni o vaši usodi še nič objavljeno, lahko še z gotovostjo računate na nekaj dni.

La Pommerais si je z rokavom prisilnega jopiča obrisal mrzli pot z bledega čela.

— Prav. — — — Pripravljen sem.

Sem bil že prej. Čim prej, tem bolje.

— Moj predlog je torej le pogojen. Če vas pomilostijo, tem bolje. — — — Ako pa ne. — — — Kirurg je umolknil.

— Ako pa ne? — — — je vprašal obsojenec.

Bre odgovora je Velpeau segel v žep, potegnil iz žepa šatulo za kirurško orodje, jo odprl in je vzel iz nje lanceto. Z njo je neznančno prerezal jopič na obsojenčevi levi zapesti ter tipal žilo.

— Gospod de la Pommerais, — je dejal nato, — vaša žila kaže, da ste čudovito hladnokrvni in trdni. Želja, ki vam jo sporočim, mora ostati brezpogojno tajna. Morda se bo zdel ekstravaganca, ali zločinsko roganje celo vam zdravniku toliko energije in ki je že davno prodrl v tajnosti veje, da se smrti ne boji več. Toda menda se poznava. Moje besede boste torej resno upoštevali, čeprav vas bodo morda spočetka nemilo dirnile. —

— Obetam vam svojo polno pozornost, — je odgovoril La Pommerais.

— Vi veste, — je začel Velpeau, — da je ena najbolj zanimivih nalog moderne fiziologije, dognati, ali ostane še sled spomina ali občutka v človeških možganih, ko je glava od telesa odločena. —

Pri tem nenadnem uvodu se je obsojenec stresel, a hitro se je osrečil ter dejal povsem mirno:

— Ko ste vstopili, sem se sam bavil prav s tem problemom, ki je zame kajpada dvakrat zanimiv.

— Gotovo poznate dela Senninga, Suea, de Sedillota in de Bichata tja do modernih, ki se pisali o tem?

— Da, poznam. Udeležil sem se celo seiciranja ostankov nekega obglavljenca.

— Ah, pustiva to! Ali si stalistiha natančno predstavljate giljotino in njene učinke?

Obsojenec je uprl na kirurga dolga, motreč pogled in odgovoril hladno: — Ne, gospod!

— Jaz sem si danes ta stroj ogledal najvestnejše in najbolj natančno, — je nadaljeval kirurg. — Priznati moram, da je dovršen instrument.

— Sekira ali nož, ki pada, uči, činkuje obenem kot srp in ključivo ter preseka obsojenčev vrat v eni tretjini sekunde. Obglavljenec ne more pod bliskovito padlim silnim udarcem občutiti nobene bolečine, kakor je ne občuti vojak v vojni v hipu, ko mu je krogla odrgala roko. Ker ni časa za to, je vsak občutek izključen.

— Toda boli ga morda kasneje. Saj ostaneta dve veliki rani na zdravem mesu. Ona menda tudi vprašuje, ali nima morda prav ta hitrica bolečnejših posledic, kakor obglavljenje z mečem ali sekuro.

— Jaz sem trdno preverjen in se sklicujem na več kot sto primerov ter na svoja prav posebna opažanja, da v hipu, ko je glava od trupla odsekana, ugasne popolnoma vsak občutek bolečine. Sreča obstane takoj. Saj izgubi človek v trenutku štiri do pet litrov krvi, ki brizga čisto več metrov naokoli. To mora tudi bojazljiva pomiriti. Telo se res še giblje, ali življenjski proces je taklo mahoma pretrgan, da ti giba ne izražajo občutka bolečin. Tudi odrezana noga drgeta, ker se njeni žilci in mišice krčijo, a bolečin ne čuti. Jaz trdim, da so

JUNAŠKI ČIN STAREGA STROJEVODJE.

70-letni strojevodja Archil Carot bers je pred par dnevi vozil vlak Santa Fe železnice. Vlak je dirjal s hitrostjo dvajsetih milj na uro. Naenkrat je opazil, da mu prihaja nasproti drugi vlak, namenjen v Californijo. Zbral je svojo prisotnost duha ter zavrl, kolikor se je dalo zavreti. Eksplozija je pa kljub temu sledila. Njemu je zlomilo nogo, in enajst potnikov je bilo lahko poškodovanih. Če bi se možak pravočasno ne zavedel svoje odgovornosti, bi bilo mrtvih oziroma poškodovanih najmanj par sto oseb.

nervozna mrzlica negotovosti, svečanost strašnih priprav, naglo prebujenje zjutraj in pot na morišče edino grozne in mučne reči pri tej ceremoniji. Samega obglavljenja pa človek ne čuti in dozdevna bolelost pri tem je le domišljena. Ako človek močnega udarca po glavi ne le ne čuti, nego se ga niti ne spominja, ako povzroča že neznatna poškodba hrbtnice začasno brezumnost, potem naj bi ne zadoščalo obglavljenje in presekavanje hrbtnice in povzroča še ukinjenje organske zveze med srcem in možgani, da prestane v človeku vsakršen občutek ter celo najmanjša zavesa bolelosti? Nemogoče je, da bi bilo drugače! To veste tako dobro kakor jaz.

— Morda celo bolje, nego vi, gospod, — je odgovoril La Pommerais. — Saj se pa res ne bojim toliko velike telesne bolečine, ki se pri strašni katastrofi pač jedva občuti, ker nastopi smrt hipo ma. Ne, to, česar se bojim, je ne kaj čisto drugega.

— Ali mi blagovolite pojasniti, kaj je to? — je vprašal Velpeau.

— Poslušajte, — je dejal La Pommerais po prgnolku. — Dognano je, da organi spomina in volje, ako so v istem delu možganov, kakor smo jih n. pr. konstatirali pri psu, po nožu, ki prereže vrat, niso prizadeti. Vem za celo vrsto dvomljivih in silno vz nemirljivih primerov, ki to potrjujejo. Na temelju teh primerov se mi zli nemogoče, da bi obglavljenec takoj popolnoma izgubil zavest. Pravijo, da od trupla odsekana glava, če jo po eksekuciji takoj nagovore, vpraševalca pogleda. Da bi bilo to le nesvoboden gib, je prazno besedičenje!

— Spomnite se onega primera, ko je na kliniki v Brestu glava nekega pomorščaka pet četrtn ure po obglavljenju z močnim napotkom čeljusti pregriznila v usta vtaknjeni svinčnik. To je le en vzgled izmed tisočih. Gre za edino vprašanje, ali na krvaveč odrezano glavo še lahko vpliva človek.

— Vplivati je mogoče le na celotno nerazdeljeno človeško telo, — je dejal Velpeau.

— Hrbtenica je le podaljšek malih možganov, — je odvrnil obsojenec. — Kje je torej sedež človeškega duha? Kdo more to razkriti? Predno mine osem dni, bom že vedel in — takoj pozabil.

— Morda je odvisno od vas, da bo človeštvo komčno glede tega na jasnem, — je odgovoril počasi Velpeau in je trdo pogledal obsojenca. — Naravnost povedano: prav to je povod, zakaj sem prišel semkaj. Odposlanec sem najodličnejših tovarišev pariske fakultete. Tu vidite po cesarju podpisani akt, ki mi je dovolil k vam prost vstop. Daje mi polno moč, ki lahko, če je potrebno, vaše obglavljenje odgodi.

— Govorite jasneje, ne razumem vas, — je odgovoril La Pommerais prepadel.

— Gospod de la Pommerais, —

govorim torej v imenu vede, ki je nama obema tako draga, in ki pozna toliko mučenikov. Dasi se mi zdi, da je pogodba, ki jo naj sedaj skleneva, več kakor dvomljiva, sem prišel vendar k vam, da zahtevam od vas največjega dokaza energije in poguma, k ga je človek sposoben. Ako bo vaša prošnja za pomilostenje odbita, pridete kot zdravnik v položaj, udati se najmučnejši operaciji, ki obstoji. Silno bi obogatela človeška veda, ako bi mož, kakršne ste vi, dovolil poskus, da bi nam po eksekuciji sporočil, kar želimo. Sicer je skoraj gotovo, da bo uspeh ničeven, čeprav bi vi imeli najboljšo voljo za tak poskus. Toda — seveda, ako se vam že načeloma ne zdi tak poskus smešen — mogoče bi bilo vendarle, da se moderna fiziologija pri tem okoristi. Zato bi kazalo, tako priliko vsekakor izrabiti. Ako se posreči, da nam po svojem obglavljenju še daste znak inteligence, postane vaše ime v krogih vede tako slavno, da bi človeštvo vaš socijalni prestopok docela pozabilo.

— Ah, razumem, — zdaj razumem, — je mrmral La Pommerais, — a smehljaje. — Resnično: Michelot nas uči, da so obglavljenja razkrila tajnost prebavljanja. — Torej, kakšen naj bi bil naš poskus? Galvanični tok? Šegetanje očesnih vežic? Krvne injekcije? Toda iz vsega tega se da malo sklepati.

— Seveda se vaše truplo takoj po žalostni ceremoniji izroči zemlji, ne da bi ga preje kakorkoli nadlegovali. Toda, ko pa de nož bom stal vam nasproti ob giljotini. Krvnik izroči kakor hitro mogoče vašo glavo v moje roke. Potem pa — eksperiment je prav zaradi svoje preprostosti velikega pomena — vam zakličem v uho: Gospod de la Pommerais, v smislu najinega dogovora, ali morete v tem hipu dvigniti trikrat zapored veko svojega desnega očesa in jo zopet zapreti, a medtem z levim očesom gledati? Ako mi — brez ožira na druge zgibljaje v vašem obrazu — s trikratnim mežikanjem morete pokazati da ste me čuli ter razumeli in da še obvladujete muskulaturo oči, izkažete s tem vedno bistveno uslugo in prevrnete s tem vse naše dosedanje izkušnje. In prosim vas: ne dvomite, da bo moja skrb, ohraniti vaše ime znancem kot junaka vede, ne pa kot ime zločinca.

Gospoda de la Pommeraisa je očividno ta izredna prošnja močno dirnila; resno in široko odprtimi očmi je gledal kirurga in je nekaj minut nepečeničen molčal. Nato je vstal, hotel zaničljive in počasi po celici ter žalostno majal z glavo.

— Strašna sila udarca mi pač to onemogoči. Ždi se mi, da je človeška moč premajhna za izvršitev vaše želje, — je dejal. — Tudi trdijo, da je življenjska sila giljotincev različna. Sicer pa

(Nadaljevanje na 6. strani.)

Sumljivo.

Znani glediški ravnatelj Charles Wyndham je povabil vročega julijskega dne izbrano družbo v svoje gledališče, da ji prebere Tenysonovo pesnitev "Elaine". Med povabljenimi je bil tudi slavn minister Gladstone. Predstavi stopi ravnatelj k Gladstonu in mu reče:

— Bojim se, da sem vas preveč mučil, ker je tako vroče.

— Nikakor ne, imenitno sem se zabaval. To je bil res užitek in veselje me, da ste mi povabili. Sem čisto pokrepčan ter grem kakor prenovljen nazaj v parlament.

Ravnatelj je kar žarel, tako je bil vesel tega odgovora. Hiti na oder, kjer so ga čakali drugi gostje.

— Kaj vam pride na um, da nam na tak dan nekaj tako težkega igrate? Pri tej vročini bi nam bili lahko dali bolj prebavljivo hrano.

— Kaj lažjega? — pravi razžaljeni umetnik. Kako delate v moderni s klasično literaturo? Poglejte starega Gladstonea, za vzgled naj vam bo! Ravno mi je rekel, da zlepa še ni imel tak prijetnih uric.

— Seveda ne, rad verjamem — reče eden od gostov, — saj je cel čas spal.

Neprijeten tiskovni pogrešek.

Ko je bila za vladanja Ljudevita Filipa zopet enkrat ministrska kriza, je bilo čitati nekega jutra v Constitutionellu, vladnem časopisu, tole naznanilo:

— Njegovo veličanstvo kralj je povabilo večeraj Thiersa k sebi in mu poverilo sestavo novega kabineta. Thiers je kralju nemudoma odgovoril: — Samo ena stvar mi je žal, da vam ne morem zaviti vratu kakor kakemu indijskemu petelinu. —

Par vrstic spodaj je bilo pa tole naznanilo:

— Poizvedbe sodnije so imele že uspeh, zaprli so morileca s ce ste Po-de-Fer. Pa ne čuti nobene kesa, celo tako predrzen je bil da je preiskovalnega sodnika hudorazžalil. Vpil je: — Bog in ljudje so mi priča, da nisem nikdar in nikoli imel bolj vroče želje, kakor služiti zvesto in udano vam in svoji domovini.

Stavec je oba stavka premenil. Lahko si predstavljamo obraz, ki ga je napravil kralj sprico groznega naklepa svojega najboljšega ministra.

Dioniz kot pesnik.

Sirakuški vladar Dioniz I. se je šel za velikega pesnika. Zlagal je pesmi in tragedije, vabil imenitne moze na svoj dvor in jih visoko odlikoval, samo hvaliti so ga morali. Pesnik Filoksen ga pa ni hotel priznati za dobrega pesnika in je bil za to obsojen na delo v kamnolomu. Prijatelji sprosili zanj in Dioniz ga je pomilostil; povabil ga je k obedu in ga zopet vprašal, kakšne so njegove pesmi. Filoksen mu nič ne odgovori, obrne se kar k stražniku in jim reče: — Peljite me takoj nazaj v kamnolom. — Tudi Dioniz se je smejal.

Druzič ga je vprašal Dioniz, kakšna je njegova najnovejša žalolgrica. — Zelo žalostna. — je bil dvoumni odgovor. Dioniz si je kritiko razlagal po svoje in je bil zadovoljen.

Odgovor učenca.

Napoleon je bil na vojaški šoli v Brienne. Neki učitelj ga je nenrestano zbadal in mu dajal različne nerimernne priimke. Napoleon je bil razžaljen in je odgovarjal v zelo ostrem tonu.

— Kdo pa ste, da si drznete tako odgovarjati? — ga vpraša učitelj.

— Človek, gospod učitelj. — je bil ponosni odgovor.

Karol XII. in vojaki.

Blizal se je konec Karolove slave. Svedsi so pozimi leta 1708 — 09 izgubili v Rusiji skoro celo armado; nekoč jih je popadalo pred Kardom dvatisoč mrtvih na tla, slabost in mraz sta bila vzrok. Poročil od doma ni bilo nobenih. Vsi so udano trpeli, samo neki častnik se je pritožil.

— Kaj? — pravi kralj, — dolg čas vam je po domu? Če bi bili vi pravi vojak, bi vas peljal tako daleč, da bi v treh letih koma; enkrat kaj slišali o domačih. — Pripomniti moramo, da so takrat vojne trajale dosti delj kakor danes z izjemo sedanje in da je vsak vojak moral računati z več leti. — Neki vojak je bil toliko pogumen, da je ponudil kralju kos ovenega in jemenovega kruha, češ, kako je slab; sicer pa jim je tudi tega primanjkovalo. Kralj ga vzame, mirno poje in pravi: — Dober ni, a užiten je.

Maščevanje.

Dr. Ratcliffe je bil svoječasno najbolj priljubljeni zdravnik v Londonu. Samo pil je večasih malo preveč in pri tem zanemarjal svoj poklic.

Nekega dne prileti v pivnico gospod ves zasoplen in pravi: — Za božjo voljo, gospod doktor, pojdite hitro z menoj, moja tašča bo umrla.

— Vendar boste dovolili, da izpijem, — reče Ratcliffe.

Oni gospod je pa doktorja poznal in vedel, da se ne bo kmalu dvignil; ni prosil in ni grozil, — prijel je zdravnikov kozarec in ga vrgl skozi okno.

Od jeze se tresoč doktor ni mogel najprvo nič govoriti; potem je pa začel vpiti:

— Vi nesramnež, grdobal! Čakajte, jaz se bom maščeval in vam bom taščo res ozdravil. — Potrudil se je, kar se je mogel, in tašča je bila res kmalu zdrava.

Ptičji let in opazovanje neba.

Ponočni kliči ptic iz ozračja so astronomu, katerega je poklice prisilili, bivati večji del noči pod milim nebom, prav pogosti doživljaji. Navadno se čuje cvrčanje malih ptic; a tudi gosi, race, čaple ljubijo temne noči, v katerih se pogosto oglašajo. Gotovo pa je manj znano, da se večkrat opazuje v daljnogledu polet ptice mimo meseca. Nekaj podobnega se mi je pripetilo pri opazovanju mesecevega mrka 16. oktobra 1. 1921. Mrk je bil še majhen in lahko sem razločil, kako leti vsakih par minut majhna ptica mimo meseca, in sicer posamič, nikdar v skupinah. Smer: od severovzhoda proti jugozahodu. Živahno prfotanje je razodevalo majhne ptice, izračunati sem hotel, kako visoko leta ptica. Podatki sicer niso bili zanesljivi, toda 100 do 200 m visočine ne preseza njen polet.

Agezilaj in Lizander.

Spartanskemu kralju Agezilažu je bil poveljnik Lizander zaradi njegove častihlepnosti, krutosti in oholosti zelo zopern. Hotel ga je ponižati, odklonil mu je vsako prošnjo in ga slednjič določil za delivca mesa. Lizander mu pravi: — Dobro znaš po krivici nem ponizevati svoje prijatelje; — Agezilaj mu odvrne: — Da, one gotovo, ki hočejo biti več kot mi; onim pa, ki nas podpirajo, bomo izkazali druge časti.

Ne trpite vsled
Revmatizma,
živčnega trganja,
bolečin v prsih,
otrpelih mišic
Vdrgnite

PAIN-EXPELLER

na bolečo površino, da boste začutili zarenje, in odobna, pomirljiva pomoč bo sledila. Pristni Pain-Expeller nosi SIDRO varstveno znamko.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

KAŠELJ

je vendar neprijeten znak in se ga ne sme zanemarjati. Uživajte

SEVERA'S COUGH BALSAM,

kateri olajša kašelj te odvrača mnogo trpljenja. Je ravno tak dober za odrasle kakor za otroke.

Cena 25 in 50 centov.

Vprašajte po lekarnah.

SEVERA'S COLD AND GRIP TABLETS

zoper prehlad, gripe in za odponet pri glavoboli vsled prehlada.

Cena 50 centov.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Pritlikovec Conring.

Pritlikovec Conring, profesor helmstedtske univerze v Brunsviku, je bil eden največjih učenjakov tedanjega časa; bil je mojster v bogoslovju, pravoznanstvu, filologiji in medicini, bil je doktor, poet, govornik in zgodovinar. Zanimali so se zanj nemški knezi in tuji vladarji, povsod so ga odklikovali. Nekoč pride ponj vojvoda kočija, da ga popelje v Wolfenbutel; kočijaž vidi prihajati pritlikaveca, ki ga ne pozna in pravi:

— No, malček, ali hočeš tudi ti z nami?

Conring pove, kdo da je, kočijaž se nasmeje in odvrne:

— To je pa res gdivc. Čemu sem pa vpregel štiri konje? Vas bi vendar lahko kar na rokah nesel.

Brat in trinog.

Timeleon iz Korinta je umoril lastnega brata, ker je ta hotel postati trinog v domačem mestu. Mati ga je proklela, žalosten je taval okoli, a svest si, da je ravnal prav. Prišlo je poslanstvo iz Sirakuz in prosili so ga, naj jim pomaga v boju proti trinogu Dionizu II. Korinčani so vedeli, da boljšega moža ni dobiti, poslali so tja in ugleden meščan mu je rekel: — Če se boš srečno vojskoval, bomo imeli zavest, da si umoril trinoga, če pa boš izšel boja nečastno, te bomo pa imeli za bratomorileca.

Ludovik XIV. in Boileau.

Ludovik XIV. je pokazal nekoč slavnemu kritiku Boileauu svoje pesmi in ga je vprašal, kaj misli o njih.

— Veličanstvo, — mu odgovori Boileau, — vam ni nič nemogoče. Hoteli ste napraviti slabe verz, in posrečilo se vam je.

Ali ste debeli? Samo poskušajte to.

Tisočeri debeli ljudje so postali tanki, sledi naravno zdravila, ki je pripadla Marmola Prepisne Tablete (Marmola Prescription Tablets) te neškodljive male učinkovalce masti, napravljene po slavnem Marmola Prepisu (Marmola Prescription). Če ste predebeli, ne čakajte. Poidite k lekarnarju in za en dolar, toliko stane po vsem svetu, vam da zavoj teh tablet. Če hočete, jih pa lahko tudi dobiti, ako pošljete to ceno na Marmola Company, 4512 Woodward Ave., Detroit, Mich. Hujšajo sta in lahko brez utrudljivega vezbanja, ali stradanja ter ne puščajo slabih učinkov.

Knjiga za dolge zimske večere.

Slovensko-Amerikanski

KOLEDAR

za leto 1923

192 strani povesti, poučnih člankov in razprav, pesmi, slik, šale in raznoterosti.

Cena samo 40 centov.

Naročite ga že danes.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

32 Cortlandt St., New York

Dobe se tudi pri zastopnikih Glas Naroda.

KAPITAN BLOOD

NJEKOVA ODISEJA.

Spisal Rafael Sabatini.

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

85

(Nadaljevanje.)

— Ne častno, gospod? Vrag naj pobere vašo nesramnost! Ali hočete s tem domnevati, da bi se mogel jaz poslužiti sredstva, ki bi ne bilo častno?

Tega ne domnevam, ker bi bilo to nemogoče. — je rekel kapitan Blood. — Mi bomo že pazili na to. Vaša stvar, gospod general, je izjaviti, če so členi zavrženi in razveljavljeni.

Baron je zopet sedel na stol.

— Razmišljal bom o zadevi, — je rekel mrko. — Obveščeni boste o mojem sklepu.

Kapitan Blood se je dvignil in njegovi častniki so se dvignili z njim vred. Blood se je globoko priklonil.

— M. le baron, — je rekel.

Nato se je odstranil s svojimi bukanirji iz dvorane ter razkačene navzočnosti generala kraljevih armad na kopnem in na morju.

Lahko si mislite, da je sledilo temu četrtna ure, ki je bila skrajno mučna za M. de Cussy-ja. M. de Cussy zasluži v polni meri vaše simpatije. Njegova odvažnost je izginila v navzočnosti tega ošabnega poveljnika kot izgine ovenelo listje v jesenskem viharju. General kraljevih armad ga je zmerjal, — njega, ki je bil vendar governor francoske Hispaniole, — kot da je njegov lakaj. M. de Cussy se je branil z izjavo, katere se je že kapitan Blood poslužil na tako sijajen način, da ne bo nič škode storjene, če ne bo general potrdil dogovora, katerega je on sklenil z bukanirji. M. le Rivarol pa je tako besnel in rohnol, da je moral umolkneti.

Kakorhitro je izpral celo svojo zalogo psov, se je poslužil baron še bolj podlih sredstev. Rekel je, da se je M. de Cussy izkazal nevrednim mesta, katero je zavezal in da bo on, Rivarol, prevzel odgovornost za to mesto, dokler se bo mudil v Hispaniole in da povdari ta svoj sklep, je prišel spravljati vojske s svojih ladij ter je postavil svojo lastno stražo v grad M. de Cussy-ja.

Nove zaderege so se kaj hitro pojavile. Ko je prišel Wolverstone naslednjega jutra na kopno, v svoji slikoviti obleki ter kričeim robcem, zavezanim krog njegove glave, ga je nahrulil neki častnik novo izkrcanih francoskih čet. Ker ni bil vajen izizivanja, je odgovoril Wolverstone na slični način ter dodal k temu še svoje obresti. Francoski častnik je prišel izizivati še nadalje, nakar mu je zadal Wolverstone udarec, ki ga je podrl na tla ter mu pustil le polovico že itak slabotnih tutev. V teku ene ure je izvedel M. le Rivarol za celo stvar in se predpoldne je bil Wolverstone aretiran ter odveden v grajsko ječo.

Baron je ravnokar sedel k kosilu z M. de Cussy-jem, ko mu je črne, ki jima je stregel, objavil prihod kapitana Blooda. Rivarol, ki je bil še vedno srdit, je ukazal, naj vstopi. Vstopil je elegantno oblečen gospod, ki je bil skrbno obrit in kojega dolgi lasje so bili lepo naviti. V desni roki je držal ta gospod širokokraj klobuk, ki je bil okrašen z rdečim novejim peresom in v levici je nosil lepo palico. Njegove nogavice so bile svilene in zapone na njegovih čevljih so bile obrobene z zlatom.

Za trenutek ga M. de Rivarol ni spoznal. Blood je namreč izgledal celih deset let mlajši kot prejšnji dan. Živi blesk svetlo-sijajnih oči pod črnima lokoma obrvi pa je ostal v spominu generala ter ga proglasil za objavljenega moža, še predno je odprl usta, da govori.

— Prihajam ob povsem neprimernem času, — se je opravičil. — Prosim odpuscanja, a moj posel ne trpi nobenega odloga. M. de Cussy, ta posel se tiče kapitana Wolverstonea z Lachesis, katerega ste dali aretirati.

— Jaz sem ga dal aretirati, — se je oglasil M. de Rivarol. — Tako? Mislim sem, da je M. de Cussy governor Hispaniole. — Dokler sem jaz tukaj, gospod, predstavljam najvišjo oblast. Dobro bi bilo, če bi si to zapomnili.

— Gotovo. Ne zdi pa se mi mogoče, da bi se zavedali napake, ki je bila storjena.

— Napake pravite?

— Jaz pravim napake. Povsem popustljivo je od mene, da sem se poslužil tega izraza. Hočem prihraniti vse nadaljne razprave. Vaši ljudje so aretirali napadnega moža, M. de Rivarol. Mesto francoskega častnika, ki je izizival na najbolj podli način, so aretirali kapitana Wolverstonea. Hočem vas prositi, da preobrnete celo stvar brez vsakega nadaljnega zavlačevanja.

Ostro lice M. de Rivarol se je pordečilo.

— Gospod, vi ste... nesramen. To je naravnost nezgodna nesramnost. — Čeprav je bil normalno skrajno hladen človek, se je dal v tem trenutku vendar zavesti od svojega ogorčenja.

— Gospod baron, vi izgubljate povsem nepotrebno. To je Novi svet. Ni le nov. Nekaj povsem novega je tudi za človeka, ki je bil vzgojen v predhodnih starih svetov. Najbrž niste še imeli dosti časa, da bi se zavedli te novosti. Pravica pa je pravica v Novem svetu prav tako kot v Starem in krivica je prav tako nezgodna tu-francoskega častnika, ki je izizival na najbolj podli način, so aretacijo ter kaznovanje vašega. Vabim vas, povsem pokorno, da zadržite tej pravi.

— Pokorno? — je zarohnel M. de Rivarol.

— Pokorno, gospod. Ob istem času pa hočem opomniti gospoda barona, da je mojih bukanirjev osemsto, dočim štejejo vaše čete le petsto mož. M. de Cussy vas bo tudi lahko informiral o zanimivem dejstvu, da zaleže v akciji in bukanir najmanj za tri navadne vojake. Povsem odkritosrčen sem z vami, monsieur, da prihranim izgubo časa ter zle besede. Vi morate ali oprostiti kapitana Wolverstonea v tem trenutku, ali pa bomo odredili vse potrebno, da ga oprostimo sami. Posledice bodo mogoče presenetljive, a to je v vaših rokah, gospod baron. Vi ste najvišja avtoriteta in vaša stvar je izreči se za to ali ono.

M. de Rivarol je obledel prav do ustnice. Še nikdar, v celem življenju, ni bil izzvan na tak način. Kdaj temu pa se je obvladal. — Storitvi mi uslugi ter me počakajte v predsobi, gospod kapitan. Govoriti moram par besed z M. de Cussy-jem. Takoj boste informirani o mojem sklepu.

Kakorhitro so se zaprla vrata za Bloodom, je izpusil baron celo svojo furijo na glavo ubogega M. de Cussy-ja.

— Tako, take ljudi ste sprejeli v službo kralja, ljudi, ki naj bi služili pod menoj, ki pa ne služijo, pač pa diktirajo in še predno se je pričelo podjetje, ki me je privleklo semkaj iz Francije! — M. de Cussy mi morete muditi, M. de Cussy? Rečem vam, da sem nikakor zadovoljen z vami. Ravno nasprotno, zelo sem jezen, da se ne bi lahko zapazili.

Ali se človek po smrti še česa zaveda?

(Nadaljevanje s 5. strani.)

— pridite na dan obglavljenja zopet, gospod. Potem vam odgovorim, ali sem pripravljen ta strašni in morda varljivi poizkus izvršiti. Ako ne, vem, da boste molčali in kajne? poskrbite, da moja glava v cinastem čeburu, ki je za to določen, mirno izkrevi.

— Do svidenja, gospod de la Pommerais, — je dejal Velpeau in vstal; — premislite si moj predlog.

Pozdravila sta se in hip na to je ostavil dr. Velpeau celico, a vstopil je zopet paznik. Obsojenec se je resignirano iztegnil po svoji prični, da bi spal ali premišljal.

Štiri dne kasneje, ob polšestih zjutraj, so prišli v celico gospodje Beauguesne, abbe Crozes in gospoda Claude in Potier, uradnika cesarskega dvora.

Gospod de la Pommerais, ki je naglo planil pokonci iz spanja, se je zavedal, da je usodna ura prišla. Zelo blede se je dvignil s prične in se urno oblekel. Nato je govoril okoli deset minut tiho z abbejem Crozesom, ki ga je bil v ječi že večkrat posetil.

Ko je la Pommerais zagledal tudi dr. Velpeau, se je obrnil k njemu in dejal tiho:

— Večbal sem... zdaj že znam glejte!

In med tem ko so mu čitali obsojbo, je imel desno oko zaprto, s široko odprtim levim očesom pa je spremljal na kirurgu.

Nato so ga oblekli in pripravili. Ko so ga strigili, mu lasje — kar je navadno — niso postali beli. Ko pa mu je nato abbe s tihim glasom čital ženino pismo, so ga obile solze. Obrisal mu jih je nežno abbe. Ko je potem stal, ogrnjen s svršnikom, pripravljen na pot, so mu zarožljale verige. Ponudili so mu čašo žganja, a jo je odklonil. Nato se je tužni sprevod začel pomikati. Ko je dospel do vrat jetnišnice, je obsojenec zagledal svojega tovariša dr. Velpeau. Pozdravil ga je in dejal tiho:

— Takoj. In — zdravstvujte! Železni krili vrat sta se hipoma odprli in zleteli daleč narazen. Svež jutranji veter je vel v jetnišnici. Pravkar se je začelo daniti. Veliko dvorišče sta obdajala dva kordona kavalrije. Nasproti njem, na razdaljo desetih korakov, so stali orožniki na konjih v polkrogu. Ko se je pojavil sprevod, so potegnili sablje iz nožnic. V ozadju je stalo morišče. Nedaleč od njega si opazil zastopnike novin. Odkrili so se.

Toda prav v daljavi, za velikimi mri, ki so obkrožala ves prostor, je bilo videti nemirno valovanje in se je čulo mrmranje radovednega ljudstva, ki je bilo vso noč pokonci, da bi videle grozni prizor. Po starih in po oknih gostil in krčem si videl dekleta v zmečkanih barvastih oblekah iz svile, z bledimi, prečutimi obrazi; nekatera so držala še čaše v rokah. Tik njih so se pojavili neprebrani gospodje v večernih oblekah; vsi so se sklanjali daleč naprej, da bi ne prezrli nobene posameznosti.

Lastovice pa so se čvrčaje zibale po čistem jutranjem vzduhu ter letale tja in sem.

S svojima grozečima dvignjenima rokama, nad katerima si videl svetlikanje poslednje zvezde, se je odražala silhueta giljotine ostro in črno od horizonta.

Pri tem strašnem pogledu je obsojenec vztrepetal, toda hitro se je opogumil in je stopal trdnih korakov k stroju. Mirno je šel po stopnicah, ki so vedle na ploščad. Zapadujočo zvezdo zatamnjujočo se je bleščal trikotni nož iz svojega črnega okvirja.

Ko je dospel do usodne deske, je la Pommerais poljubil najprej križec in nato svoj lastni koder, ki ga je bil pobral abbe Crozes in mu ga je zdaj ponudil.

— Zanj! — je dejal tiho. Obrisi peterih na šafotu stoječih oseb so se dobro razločili. V tistem hipu je gledala tako grozna tišina, da se je slišal resnično meče se veje, ki se je prav na tistem mestu.

— Kako to?

— Pogledam njihove slike in vidim, da se je slišal resnično meče se veje, ki se je prav na tistem mestu.

— Kako to?

— Pogledam njihove slike in vidim, da se je slišal resnično meče se veje, ki se je prav na tistem mestu.

— Kako to?

— Pogledam njihove slike in vidim, da se je slišal resnično meče se veje, ki se je prav na tistem mestu.

— Kako to?

— Pogledam njihove slike in vidim, da se je slišal resnično meče se veje, ki se je prav na tistem mestu.

— Kako to?

— Pogledam njihove slike in vidim, da se je slišal resnično meče se veje, ki se je prav na tistem mestu.

— Kako to?

— Pogledam njihove slike in vidim, da se je slišal resnično meče se veje, ki se je prav na tistem mestu.

— Kako to?

— Pogledam njihove slike in vidim, da se je slišal resnično meče se veje, ki se je prav na tistem mestu.

Royal Mail

Vnaprej plačane vožnje.

Urediti sedaj, da boste dobili svoje sorodnike v združeno državo poletno ROYAL MAIL.

Posebna postrežba za jugoslovanske potnike; izborna hrana in čiste kabine za vsakega.

VELIKI PROSTORI. HITRI PARNIKI. VEKTRATNA ODPLUTJA.

ORDUNA ORCA OHIO

Vpisana za potovanje iz vseh evropskih dežel.

Pišite po knjižico. Vprašajte za nadaljne podrobnosti pri

ROYAL MAIL STEAM PACKET COMPANY SANDERSON & SONS, Inc., Agents 117 W. Washington St., Chicago 26 Broadway New York

H. pri kateremkoli poštniškem agentu.

Nauk za diplomate.

Nekdanji francoski poslanik v Berlinu Herbert je pripovedoval sledečo zgodbo:

— En poslanik je odhajal, drugi je prihajal. Prvi mu je izročal posle, sedel je pred pisalno mizo, koje predala na desni in levi sta bila odprta. Pokaže na desnega in reče:

— V tamle dobite vse one zaleve, s katerimi se nisem nikdar pečal in ki so se tekom časa sameobsebi rešile v splošno zadovoljnost. V levem predalu so pa tisti spisi, o katerih sem mislil, da jih je treba študirati in ukretni diplomatske korake. Iz njih so se razvile vse homatije in neprijetnosti. Verjemite moji stari izkušnji in skušajte napolniti predvsem desni predal.

— V božjem imenu, — je zaklical Velpeau, — ponovite ta znak še dvakrat!

Kakor pod silnim naporom so zadržale trepalnice, toda veka se drugi ni dvignila več. V nekaj sekundah je bil obraz mrzel, trd, nepremičen. Konec.

Dr. Velpeau je vrnil glavo v roke gospoda Hendreicha, ki jo je, kakor je bila navada, položil med obglavljenčeve noge.

Veliki kirurg si je kopal roke v velikem, za umivanje šafota določenem vedru. Množica se je razšla, ne da bi ga spoznala in ne da bi se brigala zanj. Molče si je otrl roke.

Potem je odšel počasnega koraka in resnega, zamišljenega čela k svojem vozni, ki je čakal nanj ob vходу jetnišnice. Ko je vstopal, je opazil mrtvaški voz za zločinca v hudem diru voziti proti Mont-Parasse.

— Tako. In — zdravstvujte! Železni krili vrat sta se hipoma odprli in zleteli daleč narazen.

Svež jutranji veter je vel v jetnišnici. Pravkar se je začelo daniti. Veliko dvorišče sta obdajala dva kordona kavalrije. Nasproti njem, na razdaljo desetih korakov, so stali orožniki na konjih v polkrogu. Ko se je pojavil sprevod, so potegnili sablje iz nožnic. V ozadju je stalo morišče. Nedaleč od njega si opazil zastopnike novin. Odkrili so se.

Toda prav v daljavi, za velikimi mri, ki so obkrožala ves prostor, je bilo videti nemirno valovanje in se je čulo mrmranje radovednega ljudstva, ki je bilo vso noč pokonci, da bi videle grozni prizor. Po starih in po oknih gostil in krčem si videl dekleta v zmečkanih barvastih oblekah iz svile, z bledimi, prečutimi obrazi; nekatera so držala še čaše v rokah. Tik njih so se pojavili neprebrani gospodje v večernih oblekah; vsi so se sklanjali daleč naprej, da bi ne prezrli nobene posameznosti.

Lastovice pa so se čvrčaje zibale po čistem jutranjem vzduhu ter letale tja in sem.

S svojima grozečima dvignjenima rokama, nad katerima si videl svetlikanje poslednje zvezde, se je odražala silhueta giljotine ostro in črno od horizonta.

Pri tem strašnem pogledu je obsojenec vztrepetal, toda hitro se je opogumil in je stopal trdnih korakov k stroju. Mirno je šel po stopnicah, ki so vedle na ploščad. Zapadujočo zvezdo zatamnjujočo se je bleščal trikotni nož iz svojega črnega okvirja.

Ko je dospel do usodne deske, je la Pommerais poljubil najprej križec in nato svoj lastni koder, ki ga je bil pobral abbe Crozes in mu ga je zdaj ponudil.

— Zanj! — je dejal tiho. Obrisi peterih na šafotu stoječih oseb so se dobro razločili. V tistem hipu je gledala tako grozna tišina, da se je slišal resnično meče se veje, ki se je prav na tistem mestu.

— Kako to?

— Pogledam njihove slike in vidim, da se je slišal resnično meče se veje, ki se je prav na tistem mestu.

— Kako to?

— Pogledam njihove slike in vidim, da se je slišal resnično meče se veje, ki se je prav na tistem mestu.

— Kako to?

— Pogledam njihove slike in vidim, da se je slišal resnično meče se veje, ki se je prav na tistem mestu.

— Kako to?

— Pogledam njihove slike in vidim, da se je slišal resnično meče se veje, ki se je prav na tistem mestu.

— Kako to?

— Pogledam njihove slike in vidim, da se je slišal resnično meče se veje, ki se je prav na tistem mestu.

— Kako to?

— Pogledam njihove slike in vidim, da se je slišal resnično meče se veje, ki se je prav na tistem mestu.

— Kako to?

— Pogledam njihove slike in vidim, da se je slišal resnično meče se veje, ki se je prav na tistem mestu.

— Kako to?

— Pogledam njihove slike in vidim, da se je slišal resnično meče se veje, ki se je prav na tistem mestu.

— Kako to?

— Pogledam njihove slike in vidim, da se je slišal resnično meče se veje, ki se je prav na tistem mestu.

— Kako to?

Kretanje parnikov - Shipping News

2. januarja: Berengaria, Cherbourg.

4. januarja: Manchuria, Cherbourg in Hamburg; Mount Carroll, Hamburg.

5. januarja: Hannover, Bremen.

6. januarja: Cherbourg; Finland, Cherbourg in Antwerp.

7. januarja: La Touraine, Havre.

10. januarja: President Monroe, Cherbourg; Orduna, Cherbourg in Hamburg; Saxonia, Cherbourg in Hamburg.

13. januarja: Hansa, Hamburg.

16. januarja: Rochambeau, Havre.

17. januarja: President Adams, Cherbourg; Paris.

18. januarja: Mongolia, Cherbourg in Hamburg; Tarrina, Genoa; Mount Clinton, Hamburg.

20. januarja: America, Cherbourg in Bremen; Olympia, Cherbourg; Conte Rosso, Genoa.

23. januarja: Berengaria, Cherbourg; Pittsburg, Cherbourg in Bremen.

4. januarja: President Van Buren, Cherbourg.

5. januarja: Minnekahda, Cherbourg in Hamburg; Bayern, Hamburg.

7. januarja: President Harding, Cherbourg in Bremen; President Wilson, Cherbourg in Antwerp; President Wilson, Trest.

8. januarja: La Lorraine, Havre.

10. januarja: Torck, Hamburg.

11. januarja: Chicago, Havre.

11. januarja: President Polk, Cherbourg; Orhlta, Cherbourg in Hamburg; Antolia, Cherbourg in Hamburg.

11. januarja: President Polk, Cherbourg; Orhlta, Cherbourg in Hamburg; Antolia, Cherbourg in Hamburg.

11. januarja: President Polk, Cherbourg; Orhlta, Cherbourg in Hamburg; Antolia, Cherbourg in Hamburg.

11. januarja: President Polk, Cherbourg; Orhlta, Cherbourg in Hamburg; Antolia, Cherbourg in Hamburg.

11. januarja: President Polk, Cherbourg; Orhlta, Cherbourg in Hamburg; Antolia, Cherbourg in Hamburg.

11. januarja: President Polk, Cherbourg; Orhlta, Cherbourg in Hamburg; Antolia, Cherbourg in Hamburg.

11. januarja: President Polk, Cherbourg; Orhlta, Cherbourg in Hamburg; Antolia, Cherbourg in Hamburg.

11. januarja: President Polk, Cherbourg; Orhlta, Cherbourg in Hamburg; Antolia, Cherbourg in Hamburg.

11. januarja: President Polk, Cherbourg; Orhlta, Cherbourg in Hamburg; Antolia, Cherbourg in Hamburg.

11. januarja: President Polk, Cherbourg; Orhlta, Cherbourg in Hamburg; Antolia, Cherbourg in Hamburg.

11. januarja: President Polk, Cherbourg; Orhlta, Cherbourg in Hamburg; Antolia, Cherbourg in Hamburg.

11. januarja: President Polk, Cherbourg; Orhlta, Cherbourg in Hamburg; Antolia, Cherbourg in Hamburg.

11. januarja: President Polk, Cherbourg; Orhlta, Cherbourg in Hamburg; Antolia, Cherbourg in Hamburg.

11. januarja: President Polk, Cherbourg; Orhlta, Cherbourg in Hamburg; Antolia, Cherbourg in Hamburg.

11. januarja: President Polk, Cherbourg; Orhlta, Cherbourg in Hamburg; Antolia, Cherbourg in Hamburg.

11. januarja: President Polk, Cherbourg; Orhlta, Cherbourg in Hamburg; Antolia, Cherbourg in Hamburg.

11. januarja: President Polk, Cherbourg; Orhlta, Cherbourg in Hamburg; Antolia, Cherbourg in Hamburg.

11. januarja: President Polk, Cherbourg; Orhlta, Cherbourg in Hamburg; Antolia, Cherbourg in Hamburg.

11. januarja: President Polk, Cherbourg; Orhlta, Cherbourg in Hamburg; Antolia, Cherbourg in Hamburg.

11. januarja: President Polk, Cherbourg; Orhlta, Cherbourg in Hamburg; Antolia, Cherbourg in Hamburg.

11. januarja: President Polk, Cherbourg; Orhlta, Cherbourg in Hamburg; Antolia, Cherbourg in Hamburg.

11. januarja: President Polk, Cherbourg; Orhlta, Cherbourg in Hamburg; Antolia, Cherbourg in Hamburg.

11. januarja: President Polk, Cherbourg; Orhlta, Cherbourg in Hamburg; Antolia, Cherbourg in Hamburg.

11. januarja: President Polk, Cherbourg; Orhlta, Cherbourg in Hamburg; Antolia, Cherbourg in Hamburg.

11. januarja: President Polk, Cherbourg; Orhlta, Cherbourg in Hamburg; Antolia, Cherbourg in Hamburg.

11. januarja: President Polk, Cherbourg; Orhlta, Cherbourg in Hamburg; Antolia, Cherbourg in Hamburg.

11. januarja: President Polk, Cherbourg; Orhlta, Cherbourg in Hamburg; Antolia, Cherbourg in Hamburg.

11. januarja: President Polk, Cherbourg; Orhlta, Cherbourg in Hamburg; Antolia, Cherbourg in Hamburg.

11. januarja: President Polk, Cherbourg; Orhlta, Cherbourg in Hamburg; Antolia, Cherbourg in Hamburg.

11. januarja: President Polk, Cherbourg; Orhlta, Cherbourg in Hamburg; Antolia, Cherbourg in Hamburg.

11. januarja: President Polk, Cherbourg; Orhlta, Cherbourg in Hamburg; Antolia, Cherbourg in Hamburg.

11. januarja: President Polk, Cherbourg; Orhlta, Cherbourg in Hamburg; Antolia, Cherbourg in Hamburg.

11. januarja: President Polk, Cherbourg; Orhlta, Cherbourg in Hamburg; Antolia, Cherbourg in Hamburg.

11. januarja: President Polk, Cherbourg; Orhlta, Cherbourg in Hamburg; Antolia, Cherbourg in Hamburg.

11. januarja: President Polk, Cherbourg; Orhlta, Cherbourg in Hamburg; Antolia, Cherbourg in Hamburg.

11. januarja: President Polk, Cherbourg; Orhlta, Cherbourg in Hamburg; Antolia, Cherbourg in Hamburg.

11. januarja: President Polk, Cherbourg; Orhlta, Cherbourg in Hamburg; Antolia, Cherbourg in Hamburg.

11. januarja: President Polk, Cherbourg; Orhlta, Cherbourg in Hamburg; Antolia, Cherbourg in Hamburg.

11. januarja: President Polk, Cherbourg; Orhlta, Cherbourg in Hamburg; Antolia, Cherbourg in Hamburg.

11. januarja: President Polk, Cherbourg; Orhlta, Cherbourg in Hamburg; Antolia, Cherbourg in Hamburg.

11. januarja: President Polk, Cherbourg; Orhlta, Cherbourg in Hamburg; Antolia, Cherbourg in Hamburg.

11. januarja: President Polk, Cherbourg; Orhlta, Cherbourg in Hamburg; Antolia, Cherbourg in Hamburg.